

M A T E R I A Ł Y

ZDZISŁAW JASTRZĘBSKI, JERZY STARNAWSKI

MATERIAŁY DO BIBLIOGRAFII NORWIDA

Przegląd krytyczny wydań i opracowań Norwida prowadził w latach międzywojennych systematycznie Wacław Borowy. W 1946 r. zamieścił on w książce zbiorowej pt. *Pamięci Cypriana Norwida*, Bibliografię Norwida, której dużym walorem są adnotacje. Jest to jednak bibliografia pomyślana jako selekcyjna, wykonana przy tym w trudnych warunkach, bezpośrednio po wojnie, gdy do wielu rejestrowanych pozycji nie było dostępu, wskutek czego opisy bibliograficzne nie zawsze mogły być dokładne i wyczerpujące. Od tej publikacji minęło jedenaście lat.

Monograficzne opracowanie bibliografii Norwida jest w dalszym ciągu potrzebne. Zamierzone było ono w wydaniu *Dzieł wszystkich* Norwida przygotowywanym przez Towarzystwo Naukowe KUL. Skoro wspomniane wydanie nie może być na razie doprowadzone do skutku, postanowiono w tomie prac o Norwidzie ogłosić niniejszą bibliografię; jest ona uzupełnieniem *Bibliografii* opracowanej przez Borowego oraz jej kontynuacją za lata 1946—1957.

Bibliografia Norwida opracowana przez W. Bórowego, doprowadzona do roku 1946, ukazała się w tomie będącym rezultatem Wystawy Norwidowskiej w Muzeum Narodowym w Warszawie, zorganizowanej w związku z rocznicą 125-lecia urodzin poety. Stąd też dział I — Uzupełnienia Bibliografii do r. 1946 — obejmuje zarówno książkę *Pamięci Cypriana Norwida*, jak też publikacje związane z Wystawą. Dział II podaje wydania tekstów Norwida z lat 1946—1957 oraz opracowania, tj. ważniejsze głosy i studia o Norwidzie z tych samych lat. Nie jest to bibliografia kompletna całkowicie i pomyślana jest jako rzecz pomocnicza zarówno dla potrzeb badań norwidowskich, jak również dla opracowania pełnej i systematycznie opracowanej monografii bibliograficznej Norwida. Dostosowując ją częściowo do wzoru Borowego, zachowano przyjęty przez niego system adnotacji, równocześnie jednak starano się dostosować ją do ogólnie dziś stosowanych norm bibliograficznych, zwłaszcza jeśli chodzi o skróty tytułów czasopism, które oparto na przepisach opracowanych przez Polski Komitet Normalizacyjny — dlatego nie podano tu wykazu skrótów. Uwzględniono także system opisu zasadniczego w bibliografii.

W dziale pierwszym lwią część pracy wykonał Jerzy Starnawski, są tu jednak pozycje dodane przez Zdzisława Jastrzębskiego, przede wszystkim zaś jego wyłącznym wkładem są informacje o recepcji Norwida w okresie okupacji. W dziale II przeważają pozycje zestawione przez Zdzisława Jastrzębskiego, część ich jednak, głównie podręczniki i antologie, dołączył Jerzy Starnawski. Prof. Stanisław Pigoń przesłał Bibliografii niniejszej zestawienie paru wydań tekstów Norwida dokonanych za granicą a dr Zofia Rothertowa dołączyła się opisem rzadkiego wydania *Promethidona* z r. 1951.

I. UZUPEŁNIENIA BIBLIOGRAFII ZESTAWIONEJ DO R. 1946

A. TEKSTY NORWIDA W ANTOLOGIACH POETYCKICH

1906

- 1 Bełza Władysław: Ojczyzna w pieśniach poetów polskich... Zebrał... Lwów 1906.
Żydowie polscy w 1861 r. s. 207; Buntownicy s. 213; Konfederatka s. 309.
- 2 Bełza Władysław: Żydzi w poezji polskiej. Głosy poetów o Żydach zebrał... Wyd. 2, Lwów 1906.
Żydowie polscy w 1861 r. s. 41.

1936

- 3 Miłaszewska Wanda, Miłaszewski Stanisław Rembieliński Jan: Chór wieków. Antologia poetycka w układzie... Poznań 1936.
Fatum s. 17; Psalm Wigilii s. 35—37; Wigilia s. 73—75. Maryja Pani Aniołów s. 141; Do Najświętszej Panny Maryi litania s. 148—159; Modlitwa s. 177—178; Ruszaj z Bogiem s. 224—225; Św. Stanisław Koska s. 261; Wspomnienie s. 347—348.

1941

- 4 Wiersze o Warszawie. Londyn 1941.
Przytoczone: Improwizacja, Fortepian Szopena. Dedykacja.

B. WAŻNIEJSZE GŁOSY I STUDIA O NORWIDZIE

1843

5 Wężyk Władysław: Pierwsze wrażenia podróznego. Rok 1843. Poznań. -

S. 128—143 List z Poznania do Norwida.

1851

6 *Dziennik Warszawski* R. 1: 1851 nr 1 z 31 III. Wezwanie Norwida do powrotu przez Biuro Warszawskiego Oberpolicmajstra.

Por. Borowy¹ s. 100; *Dziennik Praw* T. 49: 1855.

7 Kenig Józef: Malarstwo w Warszawie. *Gaz. warsz.* 1851 nr 337.

Norwid „talent niezmierny, zmarnowany“.

1859

8 Łukasiewicz Lesław: Rys dziejów piśmiennictwa polskiego. Wydanie większe uzupełnione i doprowadzone do r. 1859. Poznań 1859.

S. 368 wzmianka o Norwidzie jako jednym z poetów XIX w.

1865

9 [Siemieński Lucjan?]: [Komentarz do wiersza Norwida *Co począć*]. *Czas* 1865 nr 1.

Por. Norwid: *Okruchy poetyckie i dramatyczne...* s. 366.

1881

10 Ob. C. N. [Odpowiedzi Redakcji]. *Kurier Paryski* 1881 nr 2 z 1. X. s. 7.

„Łaskawie przysłany wiersz dla braku miejsca drukowanym być nie może”.
Por. *Okruchy*. s. 40.

¹ [Borowy Waclaw]: *Bibliografia Norwida*. W: *Pamięci Cypriana Norwida*. Warszawa 1946 s. 78—174. Dalej cytowana jako Borowy.

1883

- 11 [Norwid Cyprian. Nekrolog]. *Kurier Paryski* 1883 nr 43 z 15 VI.

Wzmianka o zaginionym zbiorku Norwida pt. Gromy i pyłki. Cyt. Okruchy s. 42.

- 12 [Norwid Cyprian. Nekrolog]. *Kurier Poranny* 1883 nr 149 z 31 V.

Pierwsza wzmianka o Gromach i pyłkach Norwida. Cyt. Okruchy.. s. 42

1884

- 13 [Niewiarowski] Półkozic Aleksander: *Iskry z popiołów. Kłosa* T. 39: 1884 nr 1009 z 18/30 X.

Wzmianka o stosunku Norwida ze Słowackim. Cyt. Starnawski Jerzy: Słowacki we wspomnieniach współczesnych. Wrocław 1956 s. 139.

1885

- 14 *Zawadzki Władysław: Ludwik Nabelak. Przewodnik naukowy i liter.* R. 3: 1885.

Wzmianka o Norwidzie s. 1112. Przedruk: *Zawadzki Władysław: Ludwik Nabelak. Opowieść historyczna przez...* Lwów 1886 s. 186. Cyt. Okruchy... s. 359.

1887

- 15 *Konarski Franciszek: O erotyku Mickiewicza: Gdybym się zmienił w wstęgę złocistą. Pam. Tow. liter. im. A. Mickiewicza* R. 1: 1887 s. 97 in.

S. 99: Niektórzy utrzymują, że autorem wiersza *Gdybym się zmienił... jest...* — Cyprian Norwid. W liście pisanym w tej sprawie do ks. Siemieńskiego a udzielonym mi łaskawie do użytku oświadcza Norwid, że nie przypomina sobie, czy jest autorem wymienionego wiersza, ale pewnie wie, iż Mickiewicz go nie napisał, zarazem powołuje się na Lenartowicza, który, zdaniem jego, mógłby o tym wydać wyrok stanowczy. Lenartowicz jednak... uważa za bajkę twierdzenie, że to utwór Norwida i wspomina, że już za młodu wiersz ten umiał na pamięć".

1890

- 16 *Skrzynecka Jadwiga: Kilka szczegółów o Towiańskim. Prz. powsz.* T. 25: 1890, s. 460—464.

Cytuje dwa listy Norwida o Mickiewiczu: do gen. Skrzyneckiego z Rzymu z 15 IV 1848: „Mickiewicz przybył tu i pragnął szczerze (jak sądzę) zobaczyć się...” oraz fragment listu do żony gen. Skrzyneckiego: „O Mickiewiczu jest wiadomość”.

1895

- 17 Feliński Zygmunt Szczęsny: Ze wspomnień o Słowackim. *Czas* 1895 nr 158 z 13 VII. Powtórzone: *Kraj* R. 14: 1895 nr 32.

Wzmianka o udziale Norwida w sprawie opublikowania wiersza Słowackiego Do Autora Trzech Psalmów. Omówienie krytyczne Maciejewski Jarosław: *Słowacki w Wielkopolsce. Szkice i materiały*. Wrocław 1955 s. 182 i n.; Starnawski Jerzy, op. cit. s. 163.

1896

- 18 Gomulicki Wiktor: Prośba o Norwidiana. *Przeł. liter.* Kraków R. 1: 1896 nr 2, s. 20.

1897

- 19 Feliński Zygmunt Szczęsny: Pamiętniki. 1897 T. 1 s. 275. Wzmianka o rzekomym udziale Norwida w sprawie opublikowania wiersza Słowackiego Do Autora Trzech Psalmów. Por. Maciejewski, l. c., Starnawski, op. cit. s. 151, 193.

1899

- 20 Chmielowski Piotr: *Metodyka historii literatury polskiej*. Warszawa 1899 s. 52.

Norwid zestawiony z Romanem Zmorskim jako poeta, który — zbyt zaufawszy „geniuszowi” swemu — nie zdołał się rozwinąć i „rychło zmarniał”.

1902

- 21 Mazanowski Antoni; Mazanowski Mikołaj: *Podręcznik do dziejów literatury polskiej*. Kraków 1902.

Przy omawianiu Słowackiego cytowana rozprawa Norwida o Juliuszu Słowackim s. 283; s. 378 11-wierszowa wzmianka — Norwid wymieniony wśród drugorzędnych epigonów romantyzmu. Już w wyd. 2 — 1910 — poświęcono Norwidowi kilka stron (266—270): życiorys, bibliografia, krótkie omówienie wybranych utworów, najdokładniej Quidama.

1903

- 22 Jankowski Czesław: Co nam dała Chimera? *Życie i Sztuka. Dodatek do Kraju*. Petersburg 1906 nr 7 z 14/27 II.

„Wanda Norwida... jest świętym dla piśmiennictwa naszego nabytkiem... Ile talentów... w wierszowanym Liście do Walentego Pomiana Z. i urywku prozą Ad leones... Może kiedy... przyszłość, korektorka wieczna, odda Norwidowi, co mu należy...”.

1905

23 Jankowski Czesław: Norwid. *Kurier warsz.* 1905 nr 85 z 6 III.

24 Wroczyński Kazimierz: Pamięci Cypriana Norwida. *Ogniwo* R. 3: 1905 nr 18, 19, 20: (6—20 V).
Artykuł popularny.

1906

25 Nowaczyński Adolf: Wczasy literackie. Warszawa 1905. Krótkie wzmianki o Norwidzie zaliczanym do „olbrzymów ducha”. Miciński uważany za następcę Norwida, s. 276, 281, 286, 299.

1908

26. Górski Artur: Monsalvat. Rzecz o Adamie Mickiewiczu. Warszawa 1908.

W wyd. 2 — 1908 — s. 94 cytat z Norwida o „gniewie nadprzyrodzonym”, s. 134 Norwid wspomniany jako ostatni wielki romantyk, s. 201—204 obfite cytaty z *Promethidiona*.

1909

27 Hahn Wiktor: Smutno mi Boże Juliusza Słowackiego w poezji polskiej. *Pam. liter.* R. 8: 1909 s. 157 in.
O wierszu Norwida *Moja piosnka*, s. 158.

28 Jankowski Władysław: Z emigranckiej doli. *Pam. liter.* R. 8: 1909 s. 146 in.
Artykuł o Słowackim — wzmianki o Norwidzie.

1911

29 Herbaczewski Józef Albin: I nie wódz nas na pokuszenie... Szkicowane wizerunki dusz współcześnie wybitnych na tle myśli dziejowej. Kraków 1911.
Liczne wzmianki o Norwidzie, s. 7, 12, 42, 55, 71, 105, 109, 110, 112, 113, 114, 116, 120, 121, 159, 182, 193, 203, 212, 220, 221, 227.

1913

30 Koźmian Kajetan, Węzyk Franciszek: Korespondencja literacka (1845—1856). Zebrał, objaśnił i wstępem opatrzył Stanisław Tomkowicz. Kraków 1913.
S. 24 w komentarzu wzmianka o przyjaźni Norwida z Władysławem Węzykiem: s. 34 w liście Koźmiana do Węzyka wzmianka o „zacnym młodzieńcu”

Norwidzie; s. 43 w liście Koźmiana do Wężyka: „Teraźniejsza generacja zgłupiała pod godłem — Norwidzie, wiek twój idzie”; s. 51 w liście Wężyka do Koźmiana ostra krytyka Norwida, który „półki kreślił karykatury... to jeszcze było pół biedy”; s. 122 w liście Koźmiana wspomniane „wierszydia“ Malczewskiego i Norwida; s. 131 w liście Koźmiana wspomniane „głupie” wiersze Norwida w *Przeglądzie*; s. 145 w liście Koźmiana: „Od czasu jak Promethidion Norwida wyszedł w pięknej edycji w Paryżu, jak z niego wypisy porobiono w *Przeglądzie Poznańskim*, już nie ma hamulca na szal i głupstwo” Krótkie wzmianki, s. 60 i 70.

1915

31 Duński Edward: Listy (1848—1856). Wydali i wstępem opatrzyli Atilio Begey i Józef Komeda. Turyn 1915.
W liście do Karola Różyckiego z 3 XII 1849 wzmianka o poznananiu się z Norwidem i próbie pociągnięcia go dla Sprawy, s. 44.

1917

32 Przybyszewski Stanisław: Szlakiem duszy polskiej. Poznań 1917.
W wyd. 2 — Poznań 1920 — wzmianki o Norwidzie, s. 87 i 100.

1921

33 Sturjan: Na przelomie. O nowej i starej poezji. Lwów 1921.
Norwid „...teorię i praktykę twórczości swojej opierał na zasadach wręcz przeciwnych hasłu: Sztuka dla sztuki” oraz inne wzmianki, s. 43, 81, 107, 150—151, 157—159, 188—189, 195, 203.

1922

34 Erzepki Bolesław: Listy Teofila Lenartowicza do E. Estkowskiego (1850—1896). Poznań 1922.
Wzmianki o Norwidzie, s. 19, 24, 47, 51, 52, 89.

35 Komarnicki Lucjusz: Stylistyka polska wyjaśniona na przykładach i ćwiczeniach. Wyd. 4. Warszawa 1922.
S. 76, 84, 106 przykłady z poezji Norwida.

1923

36 Baranowski Ignacy: Pamiętniki (1840—1862). Wydał Adam Wrzosek. Poznań. *Rocznik pozn. Tow. Przyjaciół Nauk* T. 49: 1923.
Krótkie wzmianki o Norwidzie, m. in. wrażenie z odczytu o Juliuszu Słowackim, s. 126, 192.

1924

- 37 Sinko Tadeusz: Norwid w szkole. Czas 1924 z 1 III.

1925

- 38 Wóycicki Kazimierz: Stylistyka i rytmika polska. Wyd. 5. [Warszawa 1925].

Przykład zaczerpnięty z Norwida, s. 70. W wyd. 7 (1927), przykłady z Norwida, s. 70, 128.

1926

- 39 Grabiński Stefan: Zagadnienia oryginalności w twórczości literackiej. *Pam. liter. R.* 22/23: 1925 s. 1 i n.

S. 3 Norwid zestawiony z Poe'm, Hoffmannem, Wellsem, Stevensonem... jako twórca osiagający „w niektórych nowelach” najwyższy stopień oryginalności.

- 40 Niewiadomska Cecylia: Cyprian Norwid. Zapomniany. 1821—1883. W: Niewiadomska Cecylia, Szmydtowa Zofia: Nasi pisarze, ich życie i dzieła. Krótki zarys piśmiennictwa polskiego XIX w. Cz. II. Teatr.-Poezja. Warszawa 1926 s. 189—202.

- 41 Wojciechowski Konstanty: Dzieje literatury polskiej. Wyd. 2 przygotowane pod redakcją Juliusza Balickiego. przejrzone i wstępem poprzedzone przez Ignacego Chrzanoskiego. Lwów 1926.

O *Chimerze*: „Tu drukowano zapomnianego a raczej nieznanego Norwida“, s. 317. Jedyna to w książce wzmianka o Norwidzie.

- 42 Żygulski Zdzisław: O dramacie nowożytnym i jego formę. *Pam. liter. R.* 22/23: 1925/1926 s. 30 i n.

S. 44 Norwid wspomniany jako twórca pracujący „nad stworzeniem oryginalnej formy dla polskiego dramatu”, który jednak „utopił swój dramat w mętnym symbolizmie (Krakus)“.

1928

- 43 Kosiński Kazimierz: Stanisław Witkiewicz. Warszawa 1928.

Wzmianki o związkach myśli Witkiewicza z Promethidionem Norwida, s. 135, 268, 317, 330, 370, 410, 430—432, 433, 444, 445, 446, 447, 507, 524.

44 Zielińska Barbara Halina: *Legenda I i II St. Wyspiańskiego*. Warszawa 1928.

Wpływ Wandy na Legendę, s. 20—23.

1931

45 Brückner Aleksander: *Literatura polska*. W: *Wielka literatura powszechna* pod red. Stanisława Lema. Warszawa 1931 t. IV.

Krótką charakterystyka Norwida i drobne wzmianki, s. 246—247, 249, 250, 309, 358.

46 Kamiński H. S.: *Pół wieku literatury polskiej*. T. I (1875—1905) z przedmową Karola Radka. Moskwa 1931.

Wzmianka o „przecenianym” Norwidzie, s. 11.

1932

47 Barbasz Wilhelm: *Wyspiański na tle romantyzmu*. Lwów 1932. *Badania Literackie* T. 4.

S. 25, 197, 203, 240, 410, 419, 420, 428, 431 — wzmianki o cechach Krakusa, których „wyraźne ślady spostrzegamy we wszystkich prawie dziełach Wyspiańskiego”.

48 Zakrzewski Kazimierz: *Narodziny nowej moralności*. *Droga* R. 11: 1932 nr 1.

Omówienie ideologii Norwida, s. 17—20.

1933

49 Cywiński Stanisław: *Satyra patriotyczna Norwida*. *ABC* 1933 nr 133 z 21 V.

50 Flukowski Stefan: *Życie i dzieło Norwida*. *Wiedza i Życie* R. 7: 1933 nr 2.

51 Frasiak Józef Andrzej: *Norwida pamięci Rapsod Dumny*. (W 50 rocznicę śmierci poety). *Gaz. liter.* 1933 nr 8.

Wiersz.

52 Lewicki B. W.: *Poznajemy wielkość Norwida*. *Słowo pol.* 1933 nr 359.

- 53 Mikulski Tadeusz: Ród Zoilów. Rzecz z dziejów staropolskiej krytyki literackiej. Napisał... Kraków 1933.
S. 80 omówienie szkicu Norwida Zoilus, s. 121 cyt. z Rozmowy umarłych -- atak Norwida na krytyków.
- 54 Morstin Ludwik Hieronim: Ecce poeta. W: Morstin L. H.: Ecce poeta. Rapaport Artur: Quintus Horatius Flaccus. Lwów 1933.
S. 34—35 cyt. przekład Norwida ody Horacego Non ebur neque aureum (II, 18) według Morstina „niezrównany, przepiękny“.
- 55 Pomirowski Leon: Nowa literatura w nowej Polsce. Warszawa 1933.
Wzmianki o Norwidzie, s. 8, 72, 84, 326. Sygnalizowany wpływ Norwida na St. R. Dobrowolskiego i M. Piechała. Wspomniany patronat Norwida nad Młodą Polską.
- 55 Saloni Juliusz: O najwyższym rzemiośle apostoła i najniższej modlitwie anioła. (Rzecz o Bogumile, pierwszym dialogu Promethidiona C. Norwida). *Polonista* R. 3: 1933 s. 184—188.
- 57 Schipper Henryk: Objasnienia i przypisy. W: Mickiewicz Adam: Dziady drezdeńskie. Wielka Biblioteka nr 135 cz. II (1933).
S. 161—163 omówienie motywów Dziadów cz. III u Norwida. Cytowany wiersz Do*** (1840) i Promethidion.
- 58 Suchodolski Bogdan: Stanisław Brzozowski. Rozwój ideologii. Warszawa 1933.
O Norwidzie wzmianki s. 130, 146, 180, 246, 247.
- 59 Szmydtowa Zofia: Cyprian Norwid (z powodu publikacji Miriama: Cypriana Norwida Poezje wybrane...). *Polonista* R. 3: 1933.
Charakterystyka Norwida w oparciu o materiał w Poezjach wybranych s. 179—184.
- 60 Wyka Kazimierz: Pochwała niejasności Norwida. *Tyg. ilustr.* R. 74: 1933 nr 36.
- 1934
- 61 Braun Jerzy: Metafizyka pracy i życia. Rzecz o Stanisławie Brzozowskim. Warszawa 1934.
O Norwidzie s. 14, 35, 73, 74. Norwid „twórca estetyki narodowej“.

62 Grabowski Tadeusz: Krytyka literacka w Polsce w epoce realizmu i modernizmu (1863—1933). Poznań 1934.
O Norwidzie s. 130, 139, 196, 228, 275.

63 Kołoniecki Roman: Norwidowskie. W: Solo fletowe. Warszawa 1934 s. 16—17.
Wiersz.

64 Krejčí Karel: Polska literatura ve virech revoluce. Praha 1934.
Przy charakterystyce Młodej Polski Norwid wymieniony obok Słowackiego jako patron tego okresu s. 88. W wyd. 2 z 1949 wzmianka o Norwidzie s. 64.

65 Pigoń Stanisław: Pan Tadeusz. Wzrost, wielkość i sława. Studium literackie. Warszawa 1934.
S. 281—283 analiza sądów Norwida o Panu Tadeuszu, s. 366 wspomniany fakt powszechnego uznania Norwida.

66 [Przesmycki Zenon] Miriam: (Notatka autobiograficzna). W: Who's who in Central and East—Europe. 1933/1934 Zürich (1934) s. 786.
„Odkrył całkiem zapomnianego wielkiego poetę polskiego Cypriana Norwida i zaczął poszukiwać jego dzieł rozproszonych“. Cyt. Koczowski St. Piotr: Przesmycki Zenon (Miriam). *Pam. liter.* R. 36: 1946 s. 361.

1936

67 Krassowska Eugenia: Norwidiana. *Wiad. liter.* R. 13: 1936 nr 39 (671) z 13 IX.
Recenzja dzieł: C. Norwida, Reszta wierszy odszukanych... Rozprawki epistolarne, Pierścień Wielkiej Damy, Miłość czysta u kąpieli morskich — wyd. Miriama; Norwid i dziś — zestawili i omówili St. Piotr Koczowski; Z. Falkowski: Cyprian Norwid; Wł. Arcimowicz: C. Norwid na tle swego konfliktu z krytyką; Z. Wasilewski: Norwid.

68 [Pierścień Wielkiej Damy w teatrze „Reduty” r. 1936].
Rec. [Balicki Stanisław Witold] swb: Na scenie. *As* R. 2: 1936 nr 15 s. 40; Dybowski Janusz Teodor: Norwid na scenie. *Dz. pozn.* 1936 nr 75; Godlewski Stefan: Pierścień Wielkiej Damy. *Mysł narod.* 1936 nr 16; Korzeniewski Bohdan: Teatr. *Pion* R. 4: 1936 nr 19; Krzywicka Irena: Przegląd teatralny. *Skamander* R. 10: 1936 z 70; Kuroczycki Józef: Inscenizacja wielkiego repertuaru w teatrach warszawskich w ubiegłym sezonie teatralnym. *Prz. współcz.* R. 16: 1937 s. 113 — 120; „Pierścień Wielkiej Damy C. Norwida. *Czas* 1936 nr 87; A S[łonimski]: „Pierścień Wielkiej Damy“. *Wiad. liter.* R. 13: 1936 nr 17.

69 Szykowski Marian: *Dramat w Polsce*. W: *Dzieje literatury pięknej w Polsce*. Encyklopedia Polska PAU — 21 dział 18 cz. 2. Wyd. 2 Kraków 1936.

S. 441—442 krótka charakterystyka Norwida — dramaturga, s. 477 wzmianka o dramatach Norwida osnutych na tle antycznym, s. 479 Wyspiański, autor *Legendy*, nazwany „znakomitym kontynuatorem“ Słowackiego i Norwida.

1937

70 Grzędzielska Maria: *Wiersz trzynastozgłoskowy trójdzielny*. W: *Prace ofiarowane Kazimierzowi Wóycickiemu*. Wilno 1937 s. 125 i n.

S. 141—142 analizując próby „trymetru“ w języku polskim, autorka przytacza wiersze Norwida: *Pójdę, albowiem Muzy, Wieczór w pustkach, Z listu, Do W. Łubińskiego*, Autor nieznan.

71 Siedlecki Franciszek: *Studia z metryki polskiej*. Wilno 1937 cz. 2.

S. 193—194 krótka analiza wierszy Norwida.

1938

72 Cywiński Stanisław: *Nowe prace o Norwidzie*. *Życie liter.* R. 2: 1938 z. 1 s. 29—31.

Rec. prac: Pigoń St.: *Kraśniński w Zwolonie Norwida*; Zyczyński H.: *Norwida Zwolon*; Nycz B.: *Norwidowa monologia Zwolon*.

73 Godlewski Michał: „*Fortepian Szopena*” (Geneza norwidowego wiersza). *Prosto z Mostu* R. 4: 1938 nr 40 s. 3.

74 Sinko Tadeusz: *Nowe bałamuctwa koło Norwida*. *Kur. liter.-nauk.* R. 15: 1938 nr 51.

75 Wóycicki Kazimierz: *Rytm w liczbach*. Wilno 1938.

Cz. 1 *Metra a długość wyrazów* (s. 3—13) operuje materiałem z *Czarnych kwiatów*, *Cywilizacji*, *Pięciu zarysów* i *Promethidiona*; cz. III *Rytm prozy artystycznej* (s. 51—60) operuje przykładami z *Czarnych kwiatów* i *Cywilizacji*. *Utwory Norwida* są tu analizowane w zestawieniu z Mickiewiczem, Słowackim, Żeromskim. *Tablice 1, 2, 22, 24* odnoszą się do Norwida.

1939

76 Czarniecki Leszek: *Norwid w liceum*. *Polonista* R. 9: 1938 z. 1 s. 8—13.

77 Kridl Manfred: O lirykach Norwida. W: W różnych przekrojach. Studia i szkice literackie. Warszawa 1939 s. 34—49. Szkic, w którym dokładniejszej analizie poddane zostały wiersze Bema pamięci żałobny rapsod, Fortepian Szopena, A Dorio ad Phrygium, Amen, Na zgon sp. Jana Gajewskiego, Pielgrzym, Do N.M.P. litanii.

78 Płoszewski Leon: W oczekiwaniu dnia światłości. List Słowackiego do Ludwika Norwida. *Glossy R.* 1: 1939 nr 3 (lipiec).

Ogłaszając list z r. 1848 pisze wydawca (s. 148) o korespondencji Krasin-skiego z Norwidem z tego okresu.

79 Sinko Tadeusz: Norwid w salonach paryskich. *Kur. liter.-nauk.* R. 16: 1939 nr 27.

1942

80 *Sztuka i Naród*. [Warszawa 1942—1944. Miesięcznik konspiracyjny].

Motto jako podtytuł z Norwida: Artysta jest organizatorem wyobraźni narodowej. (Naprawdę słowa Norwida brzmią: Artysta narodowy organizuje wyobraźnię). Pismo to bardzo często nawiązywało do myśli Norwida. Por. art.: [Bojarski Wacław] jm: Co z tą „państwowo-twórczością”? *Sztuka i Naród* (dalej cyt. jako SiN) R. 1:1942 nr 1; Czego Polska oczekuje od swej sztuki? SiN R. 1: 1942 nr 2; [Trzebiński Andrzej] Łomień Stanisław: Snopek życia i ostu (Z cyklu: Z walk o współczesną lirykę polską nr 1). SiN R. 1: 1942 nr 3/4; [Trzebiński Andrzej] Łomień Stanisław: Korzenie i kwiaty myśli współczesnej. SiN R. 1: 1942 nr 5; [Trzebiński Andrzej] Łomień Stanisław: Wspomnienie o przyjacielu. SiN R. 2: 1943 nr 9/10 [Bojarski był „znawcą i miłośnikiem Norwida“].

1943

81 [Gajcy Tadeusz] Topornicki Karol: Jeszcze pismc. *Sztuka i Naród* R. 2: 1943 nr 9/10.

Omawia konspiracyjne pisma, podkreślając, że nawiązuje do Norwida *Nurt*, ale lepiej rozwija myśli poety *Kultura Jutra*, opierająca się „na doświadczeniu okresu przedwojennego i patronacie Brzozowskiego, Norwida i Hoene-Wronskiego“.

82 *Kultura Jutra* [1943—1944. Miesięcznik konspiracyjny redagowany przez Jerzego Brauna].

W artykułach liczne nawiązania do Norwida. Por. art. Kompromitacja siły. *Kultura Jutra* R. 1: 1943 nr 6/7; Kultura pracy jako mit społeczny. *Kultura Jutra* R. 1: 1943 nr 2; Misterium sztuki pracy. *Kultura Jutra*

R. 1: 1943 nr 6/7; Przesilenie romantyczne kultury. *Kultura Jutra* R. 1: 1943 nr 9/10; Rozważania o teatrze narodowym. *Kultura Jutra* R. 1: 1943 nr 8/9; Sprawa największej wagi. O źródłową historię filozofii w Polsce. *Kultura Jutra* R. 1: 1943 nr 6/7.

83 *Kuźnia. Miesięcznik literacki ruchu Miecz i Pług*. R. 1: 1943 nr 2.

Podtytuł ma motto z Norwida.

84 [Marczak - Oborski Stanisław] Oborski Juliusz: Nieznany list Norwida. *Sztuka i Naród* R. 2: 1943 nr 6.

List do Br. Zaleskiego i notatka wydawcy. Przedruk: *Now. liter.* R. 1: 1947 nr 22.

85 [Wyka Kazimierz]: List do Jana Bugaja. *Mies. liter.* 1943 czerwiec.

List do Krzysztofa Baczyńskiego, stwierdzający, że w jego lirykach „z ducha Norwida“ pochodzą „rzeczy istotniejsze: ...element intelektualny, znaczenie, pojęcie jako składnik obrazowania... bogactwo skojarzeń humanistycznych...”. Przedruk jako wstęp do zbioru poezji Baczyńskiego pt. *Śpiew z pożogi*. Warszawa 1947.

86 Zanik społecznych walorów w sztuce 20-lecia. *Kultura Jutra* 1943 nr 3.

„Norwid wykroczył ponad problematykę polityczno-socjalną i sięgnął do zagadnień kultury przyszłości, kultury zharmonizowanej twórczości i pracy przydzielając sztuce rolę zwornika w „solidaryzmie“ konstruktywnym warsłwy intelektualnej i mas ludowych”.

1944

87 Herling-Grudziński Gustaw: List C. K. Norwida do Emigracji polskiej. *Orzeł Biały* (Rzym) 1944 nr 42 (132) z 10 XII.

Tekst listu i kilka refleksji o Norwidzie.

88 Iwaszkiewicz Waław: Nowy Norwid. *Odrodzenie* R. 1: 1944 nr 8/9.

Rec. Gromów i pyłków Norwida. Zob. też Wionczek Mieczysław: Książka w więzieniu. *Odrodzenie* R. 2: 1945 nr 20. Zob. Borowys, s. 95.

89 Marek Ścieżki: o Norwidzie. *Orzeł Biały* 1944 nr 11 (101) z 7 V i nr 13 (103) z 21 V.

Refleksje wywołane spotkaniem Anglika czytającego stale Norwida; uwagi o lekturze Norwida wśród żołnierzy polskich.

90 Posterunki. *Sprawy Kultury* R. 1: 1944 nr 1.

Charakterystyka Norwida: „Wołą Norwida było nie stać się tylko unoszącym się w sferze czystych natchnień artystą, tilozofującym poetą, lecz pragnął, by myśl jego pism przetworzyła całość rzeczywistości narodowej...”

91 Wierzyński Kazimierz: *Biblia polska. Orzeł Biały* 1944 nr 36—37 (126—127) z 5 XI.

Utwór wierszowany zawierający wzmianki o największych poetach, m. in. o Norwidzie.

...żadnej skazy nie ma
W Norwida twardym, dumnym łuku,
pod którym przeszedł pogrzeb Bema
i rytmem grzmiał, jak w armat huku...

92 Żółkiewski Stefan: *Wspomnienia o życiu umysłowym w okresie konspiracji. Odrodzenie* R. 1: 1944 nr 6/7.

Wzmianki, iż młodzi poeci kształcili się na Norwidzie, by „zwalczając grozę terroru znaleźć opanowany wyraz”.

1945

93 Archita Jan: *Chrześcijański humanizm C. Norwida. Głos katol.* R. 1: 1945 nr 35.94 Archita Jan: *C. Norwid katolicki poeta i myśliciel (1821—1883). Głos katol.* R. 1: 1945 nr 29.95 Bronarski Alfons: *L'Italie et la Pologne au cours des siècles.* Lausanne 1945.

Tu w rozdz. VII: C. K. Norwid i T. Lenartowicz.

96 Jastrun Mieczysław: *Poza rzeczywistością historyczną. Kuźnica* R. 1: 1945 nr 1.

Wzmianka o lekturze Norwida w Warszawie okupowanej.

97 Kridl Manfred: *Literatura polska (na tle rozwoju kultury).* New York 1945.

S. 240, 286, 303—338, 341, 425, 456, 565, 580 — rozdział poświęcony Norwidowi i drobne wzmianki. W rozdziale: krótki życiorys, omówienie liryki oraz Promethidion, Ad leones i Czarnych kwiatów.

98 Leitgeber Witold: *Norwid w Amsterdamie. Polska Walcząca — Żołnierz Polski na Obczyźnie* 1945 nr 48.

- 99 Piechal Marian: Prawo poezji — prawem sądu. *Dz. łódz.* 1945 nr 94.
Poglądy Norwida na istotę poezji.
- 100 Vorel-Czempieńska Irena: Polska. *Tyg. warsz.* R. 1: 1945 nr 6.
Utwór parafrazujący motywy Fortepianu Szopena Norwida.

1946

- 101 Gałczyńska-Folkierska Anna: Norwid nad morzem. *Wiatr od Morza* R. 1: 1946 nr 3.
O reminiscencjach morskich u Norwida, zwłaszcza w Miłości czystej u kąpieli morskich, nazwanej „żartem scenicznym”.
- 102 Gorecki Wiesław: Podziemne teatry w Krakowie. *Listy z Teatru* R. 1: 1946 nr 2/3.
O wieczorze Norwida w Teatrze Słowa w 1942 i pracach nad Miłością czystą w Teatrze Jednoaktówek w 1944 r.
- 103 Górski Konrad: Stanisław Cywiński. *Pam. liter.* R. 36: 1946 z 1/2 s. 90—96.
Uwagi o Cywińskim badaczu Norwida.
- 104 Jaworski Kazimierz Andrzej: Warjacje na słowa Norwida. *Kamena* R. 7: 1946 nr 62/63: grudzień 1945 — styczeń 1946.
Wiersz.
- 105 Jerschina Stanisław: W odpowiedzi na bełkot. *Tyg. warsz.* R. 3: 1946 nr 27 (34).
Odpowiedź na atak anonimowej notatki pt. Z krainy bełkotu. *Kuźnica* R. 2: 1946 nr 21, wyśmiewającej streszczenie Jerschiny: Liryka Norwida. *Sprawozdania PAU* R. 46: 1945 nr 8. Por. Borowskiego s. 163.
- 106 [Kierst Jerzy] J. K.: W imię prawdy. *Tyg. warsz.* R. 2: 1946 nr 41 (48).
Protest przeciw sfałszowaniu motto z Norwida przez Tadeusza Borowskiego.
- 107 Kleiner Juliusz: Romantyzm. Lublin 1946.
S. 70: „Norwid, jedyny wówczas po zamknięciu wielkiej trójcy zdolny do samodzielnego kontynuowania szlaków okresu minionego nie tylko nie był rozumiany, lecz w ogóle nie był czytany”.

108 Koczorowski Stanisław Piotr: Przesmycki Zenon (Miriam). *Pam. liter.* R. 36: 1946 z 3/4 s. 358—368.
Wzmianki o zasługach Miriama — odkrywcy Norwida.

109 Kydryński Juliusz. Krakowski teatr konspiracyjny. *Twórczość* R. 2: 1946 nr 3.
Wzmianki o wystawieniu przez Goreckiego Miłości czystej u kąpieli morskich Norwida, s. 172, 173.

110 Lewiński Henryk: Związy podręcznik historii literatury polskiej. Kraków 1946.
Krótkie dane o Norwidzie; wspomniany Promethidion i Rzecz o wolności słowa, s. 105—106.

111 Pamięci Cypriana Norwida. Warszawa 1946 Muzeum Narodowe 8° ss. 176, 4 nlb., 13 tabl.

Zawartość: Gomulicki [Juliusz] W[iktor]: Życie Norwida; Borowy W[acław]: Norwid poeta; Makowiecki T[adeusz]: Norwid-mysliciel; Sienkiewicz J[erzy]: Norwid-malarz; [Borowy Wacław] Bibliografia Norwida; Od Wydawnictwa; Rysunki i akwarele Norwida.

Rec. Ambros Michał. *Bibliotekarz* R. 14: 1947 nr 5/6; Garbaczowska Janina. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33; K[ierst] J[erzy]: Połkocie Wystawy Norwidowskiej. *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 12; Mikulski Tadeusz. *Zesz. wrocł.* R. 1: 1947, z. 4, s. 170—172; *Życie Warszawy* R. 4: 1947 nr 58; Book Abroad. University of Oklahoma Press Norman. Oklahoma USA. From the Autumn 1948 issue.

112 Cyprian Norwid. Wystawa w 125 rocznicę urodzin. Katalog. Warszawa 1946 Muzeum Narodowe 8° ss. 130, 4 nlb., 12 tabl.

Katalog opracowany przez Juliusza W. Gomulickiego, Zofię Rothertową, Jerzego Sienkiewicza, przy współudziale Janiny Ruszczyówny i Zofii Stefanowskiej.

Treść: Przedmowa; Wykaz ważniejszych skrótów i uwag; Życie Norwida; Prace artystyczne Norwida; Pracownia Norwidowska Zenona Przesmyckiego; Tablice: Autoportret, Irydion i Masynissa, Na cmentarzu, Chrystus, Karawana, Doris i Ionis, Studia aktu, Wskrzeszenie Łazarza, Niezdecydowanie, Śmierć, starzec i dziecko, Upiory, W kopalni.

113 Cyprian Norwid. Wystawa w 125 rocznicę urodzin. Przewodnik. Warszawa 1946 Muzeum Narodowe 8° ss. 42, 2 nlb.

Treść: Rothertova Zofia, Stefanowska Zofia: Sala I: Norwid w naszym stuleciu; Gomulicki Juliusz W[iktor]: Sala II: Życie Norwida; Rothertova Zofia, Koczorowski Stanisław Piotr: Sala III: Norwid — pisarz; Sienkiewicz Jerzy: Sala IV: Norwid malarz i rysownik; Sienkiewicz Jerzy: Sala V: Norwid — grafik i rzeźbiarz.

114 Cyprian Norwid 1821—1883. W 125 rocznicę urodzin. Wystawa objazdowa Muzeum Narodowego w Warszawie.

Spis członków Komitetu honorowego i organizacyjnego; krótka notatka o „dziejach“ Wystawy.

115 O Wystawie: D. R.: Norwid-poeta i Norwid-malarz. Otwarcie wystawy w Muzeum Narodowym. Robotnik R. 53: 1946 nr 35, Gembicki Jerzy. W 125 rocznicę urodzin Cypriana Kamila Norwida. *Życie Warszawy* R. 3: 1946 nr 5; *Głos Ludu* R. 3. 1946 nr 353; kk.: Wystawa ku czci Cypriana Norwida w Muzeum Narodowym. *Polska Zbrojna* (Warszawa) R. 2: 1946 nr 303; *Niesiołowska-Rothertova Zofia: Wystawa Norwidowska. Płomień* R. 2: 1946 nr 7/8, s. 230; W 125 rocznicę urodzin artysty wieszca. Wystawa Norwidowska w Muzeum Narodowym. *Gaz. lud.* R. 3. 1946 nr 350; W 125 rocznicę urodzin Norwida. Wspaniała wystawa pamiątek związanych z życiem wielkiego poety. *Kur. Poranny* (Łódź) 1946 nr 352; [Blumówna H.] h. b.: Wystawa Norwidowska. *Tyg. Powsz.* R. 3: 1947 nr 41; bs.: Wystawa dla uczczenia 125 rocznicy urodzin Cypriana Norwida. *Książka i Kultura* R. 3: 1947 nr 1/2; D. J.: Wystawa Norwidowska. *Tyg. powsz.* R. 3: 1947 nr 6; Eckh[ardtówna] J.: Norwidiana w Wielkopolsce. *Kron. Miasta Poznania* R. 20: 1947 nr 2/3 (dodatki katalogi eksponatów z Wielkopolski); J. T.: Wystawa Norwidowska w stolicy. *Moda i Życie prakt.* R. 2: 1947 nr 17; Kierst Jerzy: Wystawa Norwidowska. *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 8; M. M.: Wystawa Norwidowska. *Wola Ludu* 1947 nr 146, Norwidiana w Warszawie. *Kur. wlkp.* 1947 nr 8; Nowowiejski Feliks Maria: Norwid-malarz i rysownik. *Głos wlkp.* 1947 nr 161; [Paszko-Sachnowska Janina] Kraks.: Wystawa Norwidowska w Łodzi. *Dz. Łódzki* 1947 nr 114; Pawlicki H.: Sam na sam z Norwidem. Wystawa Norwidowska w Muzeum Wielkopolskim. *Polska zach.* 1947 nr 25; Piechal Marian: Norwid wiecznie żywy. *Dz. Łódzki* 1947 nr 127; Pollak Roman: Norwid w Poznaniu. *Ilustr. Kur. Polski* 1947 nr 168; Połowska J.: W Muzeum Wielkopolskim. *Kron. Miasta Poznania* R. 20: 1947 nr 2/3; Pusłowski Ksawery: Gdy ideal sięgnie bruku... (przemówienie na otwarciu Wystawy Norwidowskiej). *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33; Quis Wystawa Norwidowska w Poznaniu. *Śl. powsz.* R. 1: 1947 nr 101; Rothertova Zofia: Po zamknięciu Wystawy Norwidowskiej w Muzeum Narodowym w Warszawie. *Now. liter.* R. 1: 1947 nr 2; [Stok Stefan] est.: Cyprian Norwid — 125 rocznicę urodzin. *Stolica* R. 2: 1947 nr 3; Winkler Konrad: Norwid jako plastyk. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33; Wolff Jerzy: Dwie wystawy. *Głos Plastyków* R. 8; 1947 s. 81-82; w. r.: Cyprian Norwid — przyjaciel Chopina i Krasińskiego. *Życie Warsz.* R. 4: 1947 nr 5; Wystawa Norwidowska. *Płomień* R. 3: 1947 nr 7/8; Wystawa Norwidowska w Łodzi. *Śl. powsz.* R. 1: 1946 nr 52. Wystawa Norwidowska w Poznaniu. *Ziemia pom.* 1947 nr 167; Zakrzewski Bogdan: Norwidiana Wielkopolskie. *Kur. wlkp.* 1947 nr 159; 13.000 osób zwiedziło wystawę Norwida. *Głos wlkp.* 1947 nr 223.

II. BIBLIOGRAFIA NORWIDOWSKA 1946—1957

A. DZIEŁA NORWIDA WYDANE OSOBNO
I WIERSZE W ANTOLOGIACH

- 116 Pisma zebrane T. F. Pism prozą dział drugi: O sztuce i literaturze. Wydał Zenon Przesmycki. (Przedmowa Wacława Borowego). Warszawa 1911 (1946). 16° ss. VIII, V, 196, V, tabl. 29.

Rec. Malewska Hanna: Pism zebranych Norwida tom F. *Tyg. powsz.* R. 2: 1946 nr 3; Włodek Adam: Odnaleziona książka. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33; — Wśród nowych książek. *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 10. Inne rec. por. Borowy s. 86.

- 117 Rysunki i grafika C. K. Norwida. [Warszawa 1946] J. Mortkiewicz 8° 21 tabl. i 1 k. spisu.

Tablice: Cyprian Norwid po r. 1861 [fot.], Autoportret, Lucjan Siemiński, Oj, Babuniu..., Dziewica, Taniec Salome, Zygmunt Krasiński na tle ruin, Michał Sobieski, Scena symboliczna, Panienska z kwiatami, Hrabina-sawantka, Lech Łubieński, Pan i sługa, Zygmunt Krasiński po Przedświcie, Najady, Zadwołony z życia, Karykatura, Jan Koźmian, Hoene-Wroński, Studium, W noc Bożego Narodzenia. Na okładce Autoportret. Tablice reprodukowane po raz pierwszy, kilka pomieszczono w tomie F Pism Zebranych.

W wyd. 2 powiększono liczbę tablic do 27 i dołączono 6 stron spisu i wyjaśnień.

- 118 Laur dojrzały. Wyboru pism dokonał i posłowie napisał Mieczysław Giergielewicz. Londyn 1946 Wydawn. Świat. Zw. Polaków z Zagranicy 16° ss. 175, 1 nrb. Okładkę projektował Wojciech Jastrzębowski. Biblioteka Arcydzieł Polskich t. 1.

S. 7—66 wiersze w liczbie 51; s. 67—145 opowiadania i szkice w liczbie 8; s. 146—158 Posłowie; s. 159—170 Objaśnienia; s. 172 Notatka bibliograficzna.

- 119 Satyry. Hannover 1946 Polski Zw. Wychodźstwa Przymusowego w Hannoverze 16° ss. 16. Biblioteka Kamieny nr 3.

- 120 Słodycz. Tragedia w scenie jednej. Przedmowa M[ieczysław] Lurczyńskiego. Hannover 1946 Polski Zw. Wychodźstwa Przymusowego w Hannoverze 16° ss. 13. Biblioteka Kamieny nr 9.

121 Wybór poezji i prozy. Bari 1946 Dział Wyd. Delegatury PCK przy II Korpusie 4° ss. 2 nlb., 39, 1 nlb.

122 Poèmes. *Mercure de France* 1947 nr 1008 z 1 VIII s. 601—611.

Tłumaczył i notatkę wstępną napisał A. de Lada. Przekład utworów: Pieśń od ziemi naszej, Ironia, Bezimienni, Wielkość, Krzyż i dziecko, Jeszcze Francja nie zginęła.

123 *Szmydłowa* Zofia: Liryka romantyczna. Cz. I. Mickiewicz — Słowacki — Krasiński — Norwid. Warszawa 1947 Trzaska, Evert i Michalski 8° Biblioteka Autorów Polskich nr 1.

S. 35—45 rozprawa o lirykach Norwida; s. 127—147 wiersze w liczbie 20. Norwid zajmuje po Mickiewiczu drugie miejsce.

Rec. Dudziński Bolesław. *Now. liter.* R. 1: 1947 nr 11.

Jego zdanie: „Dalej następują charakterystyki lirycznej twórczości naszej trójcy romantycznej oraz jej znakomitego epigona“, wywołało polemikę: Wojeński Teofil. *Now. liter.* R. 1: 1947 nr 19 i odpowiedź Dudzińskiego (*Now. liter.* R. 1: 1947 nr 19). Jastrun Mieczysław. *Kuźnica* R. 3: 1947 nr 24; Sawrymowicz Eugeniusz. *Polonista* R. 11: 1947 nr 1/2; [Jastrun Mieczysław] m. j. *Kuźnica* R. 3: 1947 nr 27 [poprawka do komentarza Szmydłowej].

124 Ludzkość, Ojczyzna, Sztuka. Myśli Cypriana Norwida. Wybrał Wacław Borowy. Warszawa 1947 „Łuk” 8° ss. 4 nlb., 95, 1 nlb.

Wybór myśli Norwida z prozy i listów, opatrzone posłowiem i skorowidzem tematów.

125 *Vade mecum*. Podobizna autografu z przedmową Wacława Borowego. Układ graficzny oprac. Wacław Radwan. Warszawa 1947 Tow. Nauk. Warsz. 4° ss. XXIII, 127.

Rec. Czachowski Kazimierz: Norwid prawdziwy. *Dz. liter.* R. 2: 1948 nr 34; Jastrun Mieczysław: Pamiętnik artysty. *Kuźnica* R. 4: 1948 nr 10; Mikulski Tadeusz: *Vade mecum*. *Zesz. wrocł.* R. 2: 1948 nr 2 s. 178—180; — *Prz. powsz.* T. 226: 1984 nr 7/8 s. 113.

126 Poezje wybrane. Opracował Mieczysław Jastrun. Warszawa 1947 „Książka” 8° ss. XXI, 2 nlb., 119, 5 nlb. Biblioteka Pisarzy Polskich i Obcych nr 28.

S. V—XVIII wstęp pt. Norwid — poeta nieznan; s. XVIII—XXII infor-

macje o życiu Norwida i bibliografia; s. 1—120 wybór utworów: 87 drobnych wierszy i fragment poematu *A Dorio ad Phrygium*.

Rec. Dudziński Bolesław: Norwida poezje wybrane. *Głos Ludu* R. 5: 1948 nr 72.

127 Wybór utworów. Wydawnictwa Literackie Oddziału Opieki nad Żołnierzami I Korpusu. Szkocja 1945—1948 nr 71.

128 Czarne kwiaty. Wydawnictwo Literackie Oddziału Opieki nad Żołnierzami I Korpusu. Szkocja 1945—1948 nr 84.

129 Norwid — three lyrics. *The Slavonic Review* T. 28:1948 nr 12 s. 248—249.

Tekst polski i przekład angielski wierszy: Jesień, Pielgrzym, Słowianin. Tłumaczka: Christine Brooke-Rose.

130 Dwie aureole. Wydał i opracował Juliusz W. Gomulicki. Warszawa 1949 P. Hniedziewicz 8° ss. 68, 4 nlb. Norwidiana t. I.

Zawartość: Dwie aureole — essay z 1877 r. przedrukowany z *Przeglądu tyg.* 1877 nr 9; list Norwida do T. A. Olizarowskiego o jego tragedii *Wologdy* (przedruk z *Wszystkich pism* t. VI); Nekrolog Olizarowskiego (przedruk za pierwodrukiem: *Wiek* 1884 nr 27 w szkicu Niewiarowskiego o Norwidzie); Juliusz W. Gomulicki: Trzecia aureola (Norwid, Hugo, Olizarowski); przypisy wydawcy.

131 Jodełka Tomasz: Polska pieśń Maryjna. Z przedmową Jerzego Zawieyskiego. Niepokalanów 1949.

W przedmowie wzmianka o motywach maryjnych w poezji Norwida; przedruk utworów: Modlitwa, Do N. Panny Marii litania, Psalm w Hebronie.

132 Trzy miłości. Wybór poezji z przedmową Zbigniewa Zaniewickiego i drzeworytami St[efana] Mrożewskiego. Paryż (1950) Księgarnia Polska 16° ss. 88, 3 nlb. Wybór obejmuje 35 utworów.

133 Kott Jan, Ważyk Adam: Wiersze, które lubimy. (Kraków) 1951. S. 209—216 jedenaście utworów Norwida.

134 Poezje wybrane. Opracował Mieczysław Jastrun, przejrzał, tekst i chronologię ustalił Juliusz W. Gomulicki. (Wyd. 2 rozszerzone i poprawione). Warszawa 1951 „Książ-

- ka i Wiedza" 8° ss. X, 2 nlb., 138, 7 nlb. Biblioteka Pisarzy Polskich i Obcych nr 28.
- S. V—VIII życiorys Norwida, oprac. M. Jastrun; s. IX—XI bibliografia i uwagi wydawnicze, oprac. J. W. Gomulicki; s. 3—139 wybór poezji: 38 utworów z lat 1842—1856, 35 wierszy z *Vade mecum*, Krzyż i dziecko, 6 fragm. z dramatu *Za kulisami*, 17 wierszy z lat 1867—1880.
- 135 *Promethidion*. Paryż 1851. W stuletnią rocznicę pierwszego wydania. Warszawa 1951 8° ss. 60, 4 nlb., ilustracje drzeworytowe.
- Na s. 61 po Przepisach Autora wyjaśnienie: „Tłoczono w Pracowni Doświadczalnej Grafiki Książki przy Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Plast. w Warszawie, jako pracę próbną [...]. Pracę podjął bezinteresownie personel techniczno-artystyczny zatrudniony przy katedrze grafiki książki w osobach: Wacława Radwana, St. Micha, M. Słabuszewskiego [...]. Tekst złożono według wydania J. Mortkowicza pod ówczesną redakcją Z. Przesmyckiego (Miriamy), a sprawdzonego, poprawionego przez śp. Wacława Borowego [...]. Odbito kilkanaście egzemplarzy [...] o charakterze wyłącznie eksperymentalnym”.
- 136 *The Polish Arts-Club Review*. 1951—1952. Edited by Alexander Janta. Detroit (1951). (Tłum. Lola Gay-Tiffit).
- Tekst tłum. na angielski wierszy: *Amen (A legend)* s. 8—9, *Daj mi wstążkę błękitną (Last lines to a lady)* s. 25, *Litość (Pity)* s. 26.
137. *Ziembicki Stanisław*: Warszawa *Twoje miasto*. Antologia. Zebrał i opracował... Warszawa 1951.
- Zamieszczono dwa utwory Norwida: *Fortepian Szopena* i *Dedykacja*.
- 138 *Vade-mecum*. [Tunbridge Wells] 1953 *Oficyna Poetów i Malarzy* 16° ss. 140, 2 nlb., 3 tabl. [Do druku przygotował Kazimierz Sowiński. W przygotowaniu drugi tom pt. *Uzupełnienia do Vade-mecum*.]
- Jest to wydanie popularne. Omówienie: *Kocówna B.*, s. 330, por. poz. 355. Tekst oparty na podobiznie autografu. Dotąd pierwsze pełne wydanie.
- 139 *Wiersze wybrane*. Opracował Jan Zygmunt Jakubowski. Wrocław 1953 *Ossolineum* 8° ss. 74, 2 nlb., 1 tabl. *Nasza Biblioteka*.
- S. 5—23 wstęp popularny, s. 24 zwięzła bibliografia, od s. 25 wiersze w liczbie 46.
- 140 *Thames* [antologia]. University of London *Poetry* 1954 s. 27—28.
- Przekład wierszy: *Bema pamięci żałobny rapsod* i *Moja piosnka*, dokonany przez Adama Czerniawskiego.

- 141 Tu wim Julian: Księga wierszy polskich XIX wieku. Ułożył... Opracował i wstępem opatrzył Juliusz W. Gomułicki. Warszawa 1954 PIW T. II.
S. 121—147 notka biograficzna i 19 utworów Norwida; s. 590—602 objaśnienia. W wyd. 2 z 1956 r. s. 112—135 notka biograficzna i 19 wierszy, s. 540—553 przypisy (zmienione).
- 142 Wypisy z literatury polskiej XIX—XX w. (Chrestomatia po polskiej literaturze XIX—XX w.). Praca zbiorowa. Moskwa 1954 t. 1.
S. 207—212 życiorys Norwida oraz wiersze: John Brown, Marionetki, Fraszka (Dewocja krzyczy), Dobra wola, Zdrowy sąd, Siła ich, W Rzymie.
- 143 Bogusławska Zofia: Wypisy z literatury dla klasy X. Warszawa 1956.
Wiersze Norwida w liczbie 9 i fragment z Czarnych kwiatów s. 158—196.
- 144 Miscellanea z okresu romantyzmu. Pod redakcją Stanisława Pigońa. Wrocław 1956 Ossolineum. Archiwum Literackie t. I. Zawiera:
9. Stanisław Pigoń: Cypriana Norwida Sztuka w obliczu dziejów jako Syntetyki księga pierwsza, s. 140—162.
Tekst nieznaney rozprawy Norwida z ok. r. 1851 wraz z wstępem i przypisami wydawcy.
10. Matylda Osterwina: Listy Cypriana Norwida do Eleonory Czapskiej, s. 163—169.
Pięć listów z r. 1870 z wstępem i przypisami wydawcy oraz podobną autografu.
11. Stanisław Pigoń: Cypriana Norwida Récit d'un peintre d'histoire i Epizod, s. 170—173.
Tekst nieznaney rozprawki epistolarnej Norwida z r. 1874 i wiersza Epizod z 1883. Oba teksty poprzedzone wstępem wydawcy.
- 145 Okruchy poetyckie i dramatyczne. Zebrał i opracował Juliusz W. Gomułicki. (Warszawa 1956) PIW 8° ss. 444, 4 nlb., 1 tabl.
S. 7—43 wstęp zestawiający m. in. tytuły utworów zaginionych Norwida; s. 45—191 teksty dotąd nie publikowane lub rozproszone po pismach albo antologiach — 54 utwory oryginalne, 15 fragmentów tłumaczonych oraz 3 wiersze o wątpliwym autorstwie: Sit tibi terra levis, [Cóż zaś wam usta
19. Roczniki Humanistyczne, t. VI, z. 1.

zwarło...], Smutno. Dwa okrucy dramatyczne: Hrabina Palmyra — szkic nieznaney komedii oraz trzy dalsze fragmenty Kleopatry. S. 193—442 Do-datek krytyczny zawierający staranny opis filologiczny oraz komentarze. Spośród utworów pomieszczonych w Okrucach... 11 drobnych wierszy było dotąd zupełnie nieznanych, 9 wierszy znano we fragmentach, 16 wierszy wydobyto z czasopism, 13 z listów poety i przypisów do Pism zebranych; 11 wierszy znano wprawdzie dotąd z wyborów poezji Norwida i z antologii, lecz nie były nigdy włączane do wydań zbiorowych; 8 drobiazgów (głównie przekładowych) to rzeczy dotąd zagubione w większych utworach Norwida, 3 utwory większe: Co słyhać? i co począć? Humoreska z wstępem i epilogiem (nowe zestawienie luźno znanych przedtem utworów) oraz dwa fragmenty dramatyczne wydane po raz pierwszy z rękopisów.

Rec. Odrowąż-Pieniążek Janusz: Norwidowskie okrucy. *Książka dla Ciebie* R. 3: 1956 nr 12; Sackowski Wacław: Norwid, poeta nieznanany. *Zycie Warsz.* R. 13: 1956 nr 154; Susuł Jacek: Na marginesie ineditów Norwida. *Życie liter.* R. 6: 1956 nr 39; Sławińska Irena. *Pam. liter.* R. 48: 1957 z. 3 s. 234—240; *Rocznik Literacki* 1956. Warszawa 1957 s. 185, 251; Jastrun Mieczysław: Pyłki i gromy. *Prz. kult.* R. 7: 1958 nr 1.

146 Poezje. Wybrał i wstępem opatrzył Mieczysław Jastrun. Teksty i chronologię ustalili Juliusz W. Gomulicki, Warszawa 1956 PIW 16° t. 1 ss. 241, 3 nlb., t. 2 ss. 127, 5 nlb. Biblioteka Poetów.

W t. 1 wstęp M. Jastruna pt. Norwid poeta nieznanany (s. 5—20), Uwagi edytorskie (s. 21) i wiersze w liczbie 118; w t. 2 „poematy i fragmenty“ w liczbie 12.

Rec. Bagiński Paweł: Poezje Norwida. *Polonistyka* R. 9: 1956 nr 4; K. Nast. *Nowa Kult.* R. 7: 1956 nr 12; Polakiewicz Zdzisław: Wielki nieznanany. *Nowy Tor. Dod. tyg. do Gaz. pom.* 1956 nr 10; Sackowski Wacław: Norwid, poeta nieznanany. *Zycie Warsz.* R. 13: 1956 nr 154.

147 Le piano de Chopin (traduit du polonais par Félix Konopka). *Synthèse* 1957 nr 130.

147a Pisma polityczne i filozoficzne. Zebrał i ułożył Zenon Przesmycki (Miriam). Londyn 1957 Oficyna Poetów i Malarzy 16° ss. XXXI, 1 nlb., 256.

Jest to VII tom Wszystkich pism wydany przez Zbigniewa Zaniewickiego na podstawie egzemplarza korektorskiego z 1939 r., który ocalał. Przedmowę napisał Zaniewicki, odtwarzając właściwie refleksje Miriamy (omawiana głównie sprawa patriotyzmu w publicystyce Norwida). Rewizje:

tekstu przeprowadził Kazimierz Sowiński. Na końcu tomu notka o Miriamie wraz z portretem.

Rec. Hertz Paweł: Poeta na dziś i na zawsze. Nowa Kult. R. 9: 1958 nr 12 (417).

B. WAZNIEJSZE GŁOSY I STUDIA O NORWIDZIE

1947

148 Archita Jan: Norwid i Naród. *Głos katol.* R. 3: 1947 nr 2. O poglądach religijnych i stosunku Norwida do spraw narodowych.

149 Borowy Waław: Norwid zapomniany. *Gaz. Lud.* 1947 nr 5.
O utworach przeoczonych.

150 Borowy Waław: O autografie Vade mecum Norwida. *Sprawozd. Tow. Nauk. warsz.* R. 40: 1947 z. 1 i 2 s. 49—52. O losach cyklu i o konieczności wydania fototypicznego autografu.

151 Bownik Zygmunt: Poglądy polityczno-społeczne Norwida. *Sprawozd. Tow. Nauk. KUL* 1945—1947 nr 1 s. 48—51. Streszczenie referatu wygłoszonego 23.I.1956.

152 Brzeziński Bogdan: Do znajomego poety. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 30.
Fraszka.

153 Czachowski Kazimierz: Pod piórem. Kraków 1947. Na karcie tyt. motto z dwuwiersza Norwida: „O pióro, tyś..” Słowo wstępne (druk. poprzednio jako Natchnienie pod piórem w *Zyciu liter.* R. 1: 1945 nr 7/8) rozwija myśl dwuwiersza; poza tym liczne wzmianki s. 13, 23, 41, 50, 55, 59, 112, 115. „Norwid i Lenartowicz nie dadzą się pomieścić [...] w ramach romantyzmu“.

154 Czapska Maria: Norwid odzyskany. *Kultura (Paryż)* R. 1: 1947, nr 2/3 s. 172—183.

Obszerne omówienie losów Miriamowskich norwidianów oraz publikacji: Pamięci Cypriana Norwida i Malewskiej Zniwa na sierpnie. Refleksje na temat aktualności poety. Informacja o tłumaczeniach Norwida na język włoski w czasopiśmie *Irydion* 1945 nr 1/2, 3/4.

155 Czernicka Paulina: Z nieznanych listów Chopina do Delfiny Potockiej. *Kuźnica* R. 3: 1947 nr 37.

Przedruk i uzupełnienie art. Chopin i poeci. *Nauka i Sztuka* R. 2: 1946 nr 5/6. Wzmianki Chopina o Norwidzie. Autentyczność podawana w wątpliwość.

156 [Dialogi miłości. Teatr Rapsodyczny 1947].

Montaż dramatyczny z Kleopatrą i Za kulisami (Tyrtej) Norwida w opracowaniu Mieczysława Kotlarczyka. Treść programu teatralnego: Kotlarczyk Mieczysław: Nasz Norwid; Michałowska Danuta: Kobieta spojrzenia Cypriana Kamila; Ostrowska Maria: Norwid a teatr.

Rec. Braun Jerzy: Norwid w teatrze Rapsodycznym. *Tyg. warsz.* R. 4: 1948 nr 5; Kudliński Tadeusz: Z teatrów krakowskich. *Tyg. powsz.* R. 4: 1948 nr 1.

157 Dłuska Maria: Sylabotyzm i jego związki z sylabizmem i tonizmem. *Sprawozd. PAU* R. 48: 1947 nr 5.

Bema pamięci... jako przykład stałego uporządkowania daktyli i trochejów.

158 Dobrowolski Stanisław Ryszard: Da poety. *Związkowiec* 1947 nr 1.

Wiersz.

159 Dudziński Bolesław: Czarne historie. *Głos Ludu* R. 4: 1947 nr 128.

O tematyce amerykańskiej w twórczości Norwida i Sartre'a.

160 Eckhardtówna Joanna: C. Norwid i jego prace graficzne. *Poligrafika* R. 1: 1947 nr 3 s. 81—82.

161 Eckhardtówna Joanna: Norwidiana wielkopolskie. *Kron. Miasta Poznania* R. 20: 1947 nr 2/3.

162 Furmanik Stanisław: Podstawy wersyfikacji polskiej. Warszawa 1947.

Wzmianki o Norwidzie, s. 75—76, 142, 151—152, 217, 234, 286—287, 296, 297, 302.

163 Garbaczowska Janina: Norwid społeczny. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33.

164 Garbaczowska Janina: Przegląd wydawnictw związanych z wystawą Norwidowską. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33.

165 Garczyński Tadeusz: Dzieło i człowiek. *Gaz. lud.* R. 4: 1947 nr 60.

166 Gomulicki Juliusz Wiktor: Pieśń natury i pieśń historii (Parę słów wstępu do poetyki Norwida). *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 12.

Norwid jako przedstawiciel poezji ludzkiej, poezji historii.

167 Gomulicki Juliusz Wiktor: [Przypisy do dwu rozprawek epistolarnych]. *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 12.

Fragmenty dwu listów do F. Duchńskiego z r. 1882, ogłoszonych pt. Jubileatyzm.

168 Hahn Wiktor: Balladyna J. Słowackiego. Lublin 1947.

Wpływ Balladyny na Krakusa Norwida, s. 32.

169 Ingarden Roman: Szkice z filozofii literatury. T. I Łódź 1947.

W rozpr. O różnych rozumieniach „prawdziwości” w dziele sztuki rozważana sprawa prawdziwości Juliusza Cezara w Kleopatrze Norwida, s. 99.

170 Jackiewiczowa Elżbieta: Romantyzm — Pozytywizm — Młoda Polska. Notatnik historyczno-literacki. Łódź 1947.

O Norwidzie, s. 37—38.

171 Jastrun Mieczysław: Norwid — poeta nieznany. *Kuźnica* R. 3: 1947 nr 21. Przedruk w: Materiały do nauczania historii literatury polskiej. Warszawa 1950 t. I.

Omówienia art. Kulczycka-Saloni Janina. *Zycie liter.* R. 5: 1947 nr 5/6; tbs. *Gaz. lud.* R. 4: 1947 nr 147.

172 Kałużński Zygmunt: Problemy powojennego teatru w Polsce. *Twórczość* R. 3: 1947 nr 10.

O fiasku Pierścienia Wielkiej Damy w teatrze Reduty i o wystawieniu Za kulisami w Toruniu, nazwanym „najbardziej ambitnym osiągnięciem Horzycy”, s. 32, 45, 46.

Polemika: Natanson Wojciech: Zagadnienie teatru współczesnego. *Twórczość* R. 4: 1948 nr 1, s. 74.

173 Kawyn Stefan: Norwid wobec legendy Mickiewiczowskiej. *Sprawozd. Tow. Nauk KUL* 1945—1947 nr 1 s. 85—88.

Streszczenie referatu wygłoszonego 18 I 1947.

- 174 Kierst Jerzy: Zwycięstwo nad czasem. (Kartka z pamiętnika). *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 12.
Zwycięstwo nad czasem — tytuł imprezy poświęconej filozofii w poezji Norwida zorganizowanej przez Leszka Czarnieckiego w Warszawie w 1944. Opis przygotowań i wieczoru.
- 175 Kierst Jerzy: Teatr Ziemi Pomorskiej. *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 22.
O dramacie *Romeo i Julia* Szekspira, że Norwid powiedział Horzycy „prawdę o poemacie“. Analogiczne: Kierst Jerzy: *Ze świata sceny. Prz. powsz.* T. 226: 1948 nr 10 — o patronacie Norwida nad Teatrem Rapsodycznym.
- 176 Koczorowski Stanisław Piotr: Dzieje spuścizny po Cyprianie Norwidzie. *Płomień* R. 3: 1947 nr 10/11 s. 288—293.
Krótki popularny szkic; portret Miriama, Autoportret Norwida i 4 rysunki Norwida.
- 177 Kołaczkowski Stefan: Norwid i my. W: *Szkice z historii literatury polskiej. Epoka porozbiorowa.* Wybrał Wiktor Weintraub. Londyn 1947 Instyt. Polski w W. Brytanii.
- 178 Kostrzewski Józef: Cyprian Norwid a prehistoria. *Z Otchłani Wieków* R. 16: 1947 nr 7/8 s. 91—95.
- 179 Kowalska Aniela: Marek Aureliusz i jego rozmyślenia w literaturze polskiej. (Próba ujęcia). *Pr. polon.* seria V. Łódź 1947.
M. in. echa u Norwida, s. 246—247.
- 180 Krzyżanowski Julian: Lud w twórczości Norwida. *Rzeczosp.* R. 3: 1947 nr 46.
- 181 Kubacki Waclaw: O Cyprianie Norwidzie. *Głos wlkp.* 1947 nr 176.
Krytyczne oświetlenie niektórych szczegółów z życia Norwida.
- 182 Leopold Wanda: Samotny „Sztukmistrz“. *Naprzód dolnośl.* 1947 nr 9.
Z Autoportretem.
- 183 Malewska Hanna: Żniwo na sierpnie. Powieść o Norwidzie. Poznań 1947 Wielkop. Księg. Wyd. 8° ss. 415, 1 nfb.

Wyd. 2 [1956] [antedat.] „PAX” 8° ss. 357, 1 nrb. (Dołączane posłowie).

Rec. Bownik Zygmunt: Książka o Norwidzie nieznanym. *Zdrój* R. 3: 1947 nr 4/5; Budkowska Janina: Powieść o Norwidzie. *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 24; Gołubiew Antoni: Opowieść o Norwidzie. *Tyg. powsz.* R. 3: 1947 nr 4; Grzegorzczak Piotr: Norwid w powieści Malewskiej. *Dziś i Jutro* R. 3: 1947 nr 27; [Jastrun Mieczysław] mj: Żniwo wartiatów. *Kuźnica* R. 3: 1947 nr 36 (o artykule Marii Danielewiczowej zamieszczonym w londyńskim tygodniku *Wiadomości* o Żniwie na sierpnie); Papée Stefan: Powieść o Norwidzie *Dz. Polski* 1947 nr 15; Syga Teofil B.: Żniwo na sierpnie. *Gaz. lud.* R. 4: 1947 nr 188; Szaflarski Longin: Norwid. Z powodu książki H. Malewskiej. *Sł. powsz.* R. 1: 1947 nr 137; Sowiński Adolf: Artystyczny komentarz do Norwida. *Kuźnica* R. 4: 1948 nr 10; Starowieyska-Morstinowa Zofia: Powieści. *Prz. powsz.* T. 225: 1948 nr 1; Bednarczyk Halina: Powieść o Norwidzie. *Tyg. katol.* R. 2: 1957 nr 9; (por.): Powieść o Norwidzie. *Now. liter. i wyd.* R. 1: 1957 nr 3; Dworak Tadeusz: Niedokończony portret geniusza. *Kierunki* R. 2: 1957 nr 22; Zawieszanka Zofia: List otwarty do H. Malewskiej. *Tyg. powsz.* R. 11: 1957 nr 33.

184 Matkowski Tadeusz [Natanson?]: Norwid na scenie polskiej. *Listy z Teatru* R. 2: 1947 nr 10 s. 9—12.

Dzieje sceniczne Norwida, zawierające jednak wiele nieścisłości.

185 Miller Jan Nepomucen: Norwid o opinii. *Warszawa* R. 2: 1947 nr 3.

186 mit: Na marginesie. *Arkona* R. 3: 1947 nr 7/8.

M. in. o art. Jastruna: Norwid — poeta nieznanym.

187 Mrozowski Wacław: Norwid. *Tyg. powsz.* R. 3: 1947 nr 23.

Wiersz. Przedruk: *Kronika* R. 3: 1957 nr 7. Poszerzony o 2 strofy.

188 Norwid jako plastyk. *Dz. Łódzki* 1947 nr 67.

189 Piechal Marian: Głowa Norwida i Współcześni. *Warszawa* R. 2: 1947 nr 4.

Wiersze.

190 Pigoń Stanisław: List o zawiązkach Legionu Mickiewicza. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33.

Komentarz i tekst listu Norwida z r. 1848.

191 Pollak Roman: Uroda morza w polskim słowie. Poznań 1947.

Norwid „pierwszy ujawnia w życiu i słowie zainteresowania nie tylko dla morza, ale dla żeglarskiego życia i opiera je na osobistym doświadczeniu” Autor uważa Norwida „za daleką zapowiedź — Conrada” s. 22—24. Pollak przytacza i powołuje się też na rękopis pracy W. Wiercińskiej pt. *Morze u Norwida*.

192 [Poranek Poetycki. Estrada Poetycka. Teatr Mały Warszawa 1947].

Rec. (jm): Dookoła Poranku Norwidowskiego. Parę uwag na marginesie. *St. powsz. R. 1:1947 nr 45*; r. s.: Poranek Norwidowski. *St. powsz. R. 1: 1947 nr 32*.

193 Róthertowa Niesiołowska Zofia: Polka Cypriana Norwida. *Płomień R. 3: 1947 nr 9*.

Analiza i druk tekstu Polki.

194 Rocznica Norwidowska. *Arkona R. 3: 1947 nr*

195 [Sarnecki Tadeusz] Jotka: Lud w twórczości Norwida. *Kur. codz. R. 3: 1947 nr 47*.

Sprawozdanie z odczytu Krzyżanowskiego pod tymże tytułem.

196 Sydow B[ronisław] E[dward]: Kiedy Norwid poznał Chopina? *Stolica R. 2: 1947 nr 7*.

197 Szczepański Stanisław: Norwid plastyk. *Głos wkłp. 1947 nr 176*.

Dwa rys. Norwida.

198 Szweykowski Zygmunt: Fenomen Norwida. *Głos wkłp. 1947 nr 176*.

Stanowisko Norwida w literaturze.

199 W. B.: Odczyt Kazimierza Wyki. *Tyg. warsz. R. 3: 1947 nr 8*. O odczycie Wyki pt. *Krag sztuk w poezji Norwida* wygłoszonym 31 I 1947 w Muzeum Narodowym.

200 Winkler Konrad: Plastyka Cypriana Norwida. *Gaz. robotn. 1947 nr 309*.

- 201 W k t: Poznajemy Norwida. *Gaz. robotn.* 1947 nr 309.
- 202 W o j e ń s k i Teofil: Historia literatury polskiej. T. 2. Warszawa 1947.
S. 78—84 rozdział pł. C. Norwid; zawiera krótki życiorys oraz ogólną charakterystykę twórczości.
- 203 W y k a Kazimierz: Norwid w Krakowie. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 33.
- 204 W y k a Kazimierz: Rehabilitacja bardzo częściowa. *Prz. artyst.* R. 2: 1947 nr 3.
„Wyras literacki daje możliwość wypowiedzi bardziej precyzyjnej intelektualnie, bogatszej o sformułowania niedostępne plastyce“. Omów. Winkler Konrad: O malarstwie Norwida i Bonnarda, mecenacie lud. itp. *Dz. liter.* R. 1: 1947 nr 16.
- 205 [W y k a Kazimierz] k j w: Stosunek do Norwida. *Odrodzenie* R. 4: 1947 nr 24.
- 206 [W y k a Kazimierz] k j w: Strofa Norwida. *Odrodzenie* R. 4: 1947 nr 39.
- 207 Z. W.: Powrót Norwida. *Młodzi idą* 1947 nr 6.
- 208 [Za kulisami w Teatrze Ziemi Pomorskiej. Toruń 1946/1947]. Program Teatru Ziemi Pom. (Toruń) sez. 1946/47 nr 5: H[orzyca]. W[ilam]: Za kulisami C. Norwida. M[a k o w i e c k i]: T[adeusz]: Norwid na scenie polskiej.
Rec. — Norwid w Toruniu. *Listy z Teatru* R. 1: 1946 nr 8 s 16; Budkowska Janina: Prapremiera Za kulisami Norwida w Toruniu. *Tyg. warsz.* R. 3: 1947 nr 4; Horzyca Wilam: Cyprian Kamil Norwid. (Przemówienie przed prapremierą Za kulisami w teatrze toruńskim). *Listy z Teatru* R. 2: 1947 nr 11; Horzyca Wilam: O inscenizacji Za kulisami Norwida. *Teatr* R. 1: 1947 nr 4/5; Horzyca Wilam: Za kulisami C. Norwida. Z powodu toruńskiej prapremiery. *Arkona* R. 3: 1947 nr 1/2; Krzemieniowa Maria. *Głos pom.* 1947 nr 176; Matysik Stanisław: Z życia teatru. *Teatr* R. 1: 1947 nr 9; — Nowe artystyczne zwycięstwo teatru toruńskiego. *Listy z Teatru* R. 2: 1947 nr 9; Sławińska Irena: Toruński Norwid. *Odra* R. 3: 1947 nr 8; Sławińska Irena, W teatrze Wilama Horzycy. *Arkona* R. 3: 1947 nr 7/8; T [urwid] M.: Nor-

wid na scenie polskiej. *Ilustr. Kur. pol.* 1947 nr 9; Urbańczyk Stanisław: Za kulisami w Toruniu. *Listy z Teatru* R. 2: 1947 nr 12; Za kulisami Norwida wystawiono po raz pierwszy. *Gaz. lud.* 1947 nr 56; Zieliński Kazimierz: Norwid na scenie. *Tyg. powsz.* R. 3: 1947 nr 7; Karczewska Wanda: Pochwała trudu Wilama Horzycy. *Dz. liter.* R. 2: 1948 nr 14.

209 Zawodziński Karol Wiktor: Uroczystości Norwidowe. (Garść refleksji). *Mysł współcz.* R. 2: 1947 nr 7/8 s. 142—151.
Uwagi na temat wystawy Norwidowskiej, prapremiery Za kulisami i książki Pamięci C. Norwida oraz ogólne refleksje.

210 Zrębowicz Roman: Ideologia demokratyczna Norwida. *Głos robotn.* 1947 nr 135.

1948

211 Bielański Jerzy: Podstawowe zagadnienia w literaturze polskiej. Łódź 1948.

Wymienia kilka liryków Norwida dla ukazania jego zainteresowania i omawia je, s. 150.

212 Br[au]n Jerzy: Krakus Norwida w Kielcach. *Tyg. warsz.* R. 4: 1948 nr 33.

„Trzeba stwierdzić, że enigmatyczny dla wielu — wiersz tego arcykatolickiego [...] poety niezmiernie zyskuje na wyrazistości, gdy go słyszymy ze sceny“.

213 Braun Jerzy: Mesjanizm a kryzys ideowy Europy. *Tyg. warsz.* R. 4: 1948 nr 22.

„Trudno też powiedzieć, że „mesjanizm był najzupełniej Norwidowi przeciwny“, skoro najbliższe związki ideowe łączyły Norwida właśnie z Wrońskim“ [!]

214 Broniewski Władysław: Wiersze zebrane. Warszawa 1948.

Utwór Ja i wiersze wplata fragment z Klaskaniem mając... Podobny chwyt zastosowany w wierszu Do umarłej. Wiersze zebrane. Warszawa 1952.

215 B[udkowska] J[anina]: Artyzm noweli Norwida Ad leona w oświetleniu prof. K. Górskiego. *Głos pom.* 1948 nr 28.
Sprawozd. z odczytu K. Górskiego.

- 216 [Drewnowski Tadeusz] tdr: Z wierszy Cypriana Kamila Norwida. *Po Prostu* R. 2: 1948 nr 6.
„Olśniewająca jest trafność i piękno sądów Norwida, trzeba je jednak wydobywać przez wielokrotną lekturę“.
- 217 Garbaczowska Janina: Cyprian Norwid. (Łódź) 1948
„Czytelnik” 8° ss. 26. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Portrety literackie z. 10.
Popularna książeczka o Norwidzie.
- 218 Gomulicki Juliusz Wiktor: Na tropach Norwida. *Now. liter.* R. 2: 1948 nr 1.
Uzup. Łopalewski Tadeusz: W sprawie Norwida. *Now. liter.* R. 2: 1948 nr 5 — przypomina. Zrębowicza norwidologa.
- 219 Gomulicki Juliusz Wiktor: [Uwagi wydawcy do nieznanych wierszy Norwida]. *Now. liter.* R. 2: 1948 nr 1, 36, 52.
Uwagi do ogłoszonych ineditów Norwida: Moja ojczyzna, Sfinx, Zdawa się mnie niekiedy..., Nie myśl, nie pisz..., Z Byrona, Co słychać? co po-
cząć?
- 220 Hahn Wiktor: Juliusz Słowacki, Zygmunt Krasiński i Cyprian Kamil Norwid w roku 1848. Materiały bibliograficzne. W: 1948. W stulecie „Wiosny Ludów”. Lublin 1948.
O Norwidzie s. 193—199.
- 221 Kleiner Juliusz: Mickiewicz. T. 2. cz. 1: Dzieje Konrada. Lublin 1948.
Dziadów cz. III „realizacją tezy Norwidowej, że słowo jest czynu testamentem”, s. 252
- 222 Ku czci Norwida. *Ekran Tygodnia* 1948 z. 1/2.
O zawiązanym w Radzyminie Komitecie uczczenia Norwida. Zyciorys.
- 223 Libera Zdzisław: Mickiewicz — Słowacki — Krasiński — Norwid w r. 1848. *Polonistyka* R. 1: 1948 nr 3 i odb.
- 224 Madej Antoni: Norwidowe wskazania. Podał... *Tyg. warsz.* R. 4: 1948 nr 25.
„Sądzimy, że mamy nie tylko prawo, ale i obowiązek przypomnieć wskazania Norwida, wskazania według których powinna iść nasza praca i nasza sztuka“.

225 Markale Jean: Un grand poète polonais: Cyprian K. Norwid. *Escales* 1948 nr 31.

Notatka informacyjna o Norwidzie i przekład prozą wierszy: Nerwy, Przyjacielowi-poecie, Fraszka (Dewocja krzyczy), Fatum, Mariontki, W Weronie. Tłum. Józef Czapski i Jean Markale. Maszynopis powielany.

226 Morstin-Górska Maria: Norwid a współczesni. *Znak* R. 3: 1948 nr 8 s. 27—44.

227 Piechal Marian: Norwid po wojnie. *Now. liter.* R. 2: 1948 nr 22.

Uzup. i polemika Gomulicki J. Wiktor: Poprawki norwidowskie. *Now. liter.* R. 2: 1948 nr 25.

228 Sochacka Danuta: Norwid powraca do kraju swego dzieciństwa. *Robotnik* 1948 nr 270.

Omówienie uroczystości ku czci Norwida-w Radzyminie.

229 Straszevska M[aria]: Norwid a współczesne mu życie literackie. Przedstawił W. Borowy. *Sprawozd. PAU* T. 49: 1948 nr 8 s. 392—394 i odb.

Streszczenie obszernej pracy doktorskiej pod tym tytułem.

230 Sydow B[ronisław] E[dward]: Chopin w Brazylii. *Ruch muz.* nr 2 s. 13.

Informacja o tłumaczeniu Fortepianu Szopena Norwida na język portugalski przez brazylijskiego poetę Murilo Araújo i omówieniu przez Paes'a da Cuncha.

231 Szuman Stefan: O kunszcie i istocie poezji lirycznej. *Łódź* 1948.

Drobiazgowa analiza *Fatum* i *Pielgrzyma*, uwagi o tłumaczeniach Norwida i drobne wzmianki s. 57—59, 68, 113—120, 122, 131, 143—148, 152.

232 Szweykowski Zygmunt: Sylwetki literackie. Oświecenie — Romantyzm — Pozytywizm — Młoda Polska. *Odczyty radiowe*. Poznań 1948.

Krótką charakterystyka Norwida s. 36—38.

233 Teatr Rapsodyczny. [Książka]. Kraków 1948.

Wzmianki o Norwidzie s. 34, 35, 46, 60, 65—66, 77, 103—104, 106. Dwie fotogr. z przedstawienia *DIALOGÓW MIŁOŚCI*.

234 W 127 rocznicę urodzin Norwida. Uroczystości w Radzyminie. *Głos Ludu* 1948 nr 268.

235 Wyka Kazimierz: Cyprian Norwid poeta i sztukmistrz. Kraków 1948. PAU 8° ss. 3 nłb., 166. Z życia literatury. Prace Komisji Historii Literatury Pol. nr 1.

Autor bada „związki pomiędzy poezją Norwida a innymi dziedzinami sztuki” i stwierdza, że w poezji Norwida istnieje bogactwo skojarzeń ze wszystkich sztuk, poza ubóstwem skojarzeń malarskich. Skojarzenia te stanowią o stylu poety. Rozdziały: Odblask rzeźby; Harfa, łuk i kolumna; Światła tkliwość i sztuk budowa; Zamknięcie.

Rec. Ch[ojecka] M[aria]. *Prz. powsz.* T. 226: 1948 nr 10; Dunajówna Maria: Z nowych wydawnictw. *Głos pom.* 1948 nr 137; Garbaczowska Janina: K. Wyka o Norwidzie. *Dz. liter.* R. 2: 1948 nr 23; Morstin-Górska Maria: Norwid-poeta i sztukmistrz. *Tyg. powsz.* R. 4: 1948 nr 28; Piechał Marian: Wyka o Norwidzie. *Now. liter.* R. 2: 1948 nr 47; Stefanowska Zofia: Książka o poecie i sztukmistrzu. *Dziś i Jutro* R. 4: 1948 nr 27; Szumiła Jerzy: Z wizytą u poety i sztukmistrza. *Odra* 1948 nr 28; Borowy Wacław: Książka o świecie sztuki w poezji Norwida. *Wiedza i Życie* R. 18: 1949 nr 1 s. 106—112; Skołuda Celestyn: K. Wyka. C. K. Norwid poeta i sztukmistrz. *Zesz. wrocł.* R. 3: 1949 nr 1/2 s. 161—168.

236 [Wyka Kazimierz] kjw: Na początku były linie. *Odrodzenie* R. 5: 1948 nr 42.

Omówienie wiersza Norwida Nie myśl, nie pisz...

237 Zapomniany poeta Cyprian Kamil Norwid. *Rolnik pol.* 1948 nr 122.

Z fotogr. Norwida.

238 Zawodziński Karol Wiktor: Tryumfy norwidologii. *Arkona* R. 4: 1948 nr 1/3.

O Waże mecum wydanym przez Borowego, dwu ineditach ogłoszonych przez J. W. Gomulickiego i wybrzeże poezji w opracowaniu Jastruna.

1949

239 Aleksandrowicz Maria: Norwidowska wizja antycznej Pompei. *Meander* R. 4: 1948 nr 7 s. 305—318.

Pompeja Norwida to poemat wizyjny o silnym napięciu dramatycznym.

240 Borowy Waclaw: Główny motywy poezji Norwida. *Zesz. wrocł.* R. 3: 1949 nr 1/2 s. 26—50.

Podstawowa rozprawa o poezji Norwida, ujmująca syntetycznie jej cechy i wartość.

241 Bownik Zygmunt: Cyprian Kamil Norwid o swej twórczości poetyckiej. *Roczn-i hum.* 1949 s. 133—164.

Fragmety pracy pt. Poeta-malarz o sobie. Studium o C. K. Norwidzie w świetle jego listów.

242 Chopin Fryderyk: Wybór listów. Oprac. Zdzisław Jachimiecki. Wrocław 1949 BN Seria I nr 131.

S. 207—209 fragmenty listów do Delfiny Potockiej ze wzmiankami o Norwidzie.

243 Czapski Józef: Kapitałny chłopak. *Kultura* (Paryż) R. 3: 1949 nr 7.

Wspomnienia Norwida o Słowackim i Chopinie, s. 6—8: „Nikt chyba nie zostawił nam wspomnień o Chopinie godnych porównania ze wspomnieniami Norwida...”. W tymże nrze cyt. trzy listy Norwida z r. 1865—1866.

244 Filip Tadeusz: Cypriana Norwida Fortepian Szopena ze stanowiska twórczości poety odczytany. Kraków 1949 M. Kot 8° ss. 282, 2 nlb. Literatura — Sztuka — Krytyka. Biblioteka Naukowa nr 14.

Wydanie poematu z drobiazgowym aparatem filologicznym, opatrzone wstępem, przypisami i próbą analizy rytmu

Rec. Zólkiewski Stefan: Nowy słowiczek. *Kuźnica* R. 5: 1949 nr 14.

245 Górski Konrad, Makowiecki Tadeusz, Sławińska Irena: O Norwidzie pięć studiów. Toruń 1949 T. Szczęsny i S-ka 8° ss. 129, 2 nlb.

Treść: Makowiecki T.: Promethidion; Makowiecki T., Sławińska I.: Za kulisami Tyrteja; Górski K.: Ad leones (próba analizy); Sławińska I.: Słodycz, miniatura tragiczna; Makowiecki T.: Fortepian Szopena.

Rec. R[ostworowski] J[an]: O Norwidzie pięć studiów. *Prz. powsz.* T. 227: 1949 nr 1.

246 Hertz Paweł: W sprawie rysunku Cypriana K. Norwida. *Kuźnica* R. 5: 1949 nr 14.

O rys. przedstawiającym prawdopodobnie J. Słowackiego, zamieszczonym w *Kuźnicy* R. 5: 1949 nr 13.

247 Kawyn Stefan: Norwidowska koncepcja przyczyn niepowodzenia literackiego. W: *Księga Pamiątkowa ku Uczczeniu... J. Kleinera*. Łódź 1949 s. 311—318.

Rozdz. pracy pt. Norwid wobec legendy Mickiewiczowskiej.

248 [Mauersberger Adam] Mauzio: Dwa listy Norwida. *Kuźnica* R. 5: 1949 nr 24.

Teksty listów Norwida do Wł. Zamojskiego z 1852 wraz z komentarzem wydawcy.

249 Mayenowa Maria Renata: Poetyka opisowa. Opis utworu literackiego. Warszawa 1949.

Wzmianki o Norwidzie, s. 39—41, 61, 93, 130, 195.

250 Norwid — Béranger. Florencja 1949 S. Tyszkiewicz.

Cyt. na podstawie wzmianki w *Kulturze* R. 8: 1954 nr 10, s. 123.

251 Podlewski Stanisław: Nasz ruch wydawniczy... *Dziś i Jutro* R. 5: 1949 nr 13.

Wzmianka zapowiadająca bibliof. wydanie Fortepianu Szopena dotąd nie-zrealizowane.

252 Podróźny Józef: Polska poezja maryjna w 10-leciu 1939—1949. W: *Ku czci Wniebowziętej Najśw. Marii P.* [b. m., po r. 1949].

O Litanii do N. M. P. Norwida: „Dotąd jest ona może najpiękniejszym w formie i najgłębszym w treści hołdem, jaki poezja nasza złożyła Matce Chryst. Łączą się tu i teologia, i artyzm, i patriotyzm, i ludowość, a wszys'ko w uczuciu wielkiej czci i miłości. Zdaje się, że właśnie ten ton wpłynął bezpośrednio na maryjną poezję lat ostatnich...”

253 Szarek Zbigniew: Nekrolog Norwida po zgonie Chopina. *Odrodzenie* R. 6: 1949 nr 42.

254 Ważyk Adam: W stronę humanizmu. Warszawa 1949.

Rozdz. O Norwidzie i norwidyzmie (poprzednio w *Odrodzeniu* R. 2: 1945 nr 16).

255 Wyka Kazimierz: Kilka słów o nekrologu Chopina [pióra Norwida]. *Twórczość* R. 5: 1949 nr 11 s. 107. Tekst s. 5.

1950

- 256 Broszkiewicz Jerzy: Kształt miłości. (Warszawa) 1950. Powieść o Chopinie. Motto z Promethidiona Norwida oraz wzmianki w tekście z wpleceniem nekrologu Norwida.
- 257 Dłuska Maria: Studia z historii i teorii wersyfikacji polskiej. T. 2 Kraków 1950 PAU.
Wzmianki o Norwidzie, s. 69, 70, 81, 93—94, 102, 146—147, 170—171, 257—258.
- 258 [Falkowski Zygmunt] Górski Jan: Dwa światy Norwida. *Tyg. powsz.* R. 6: 1950 nr 40.
- 259 [Falkowski Zygmunt] Górski Jan: Norwid a „bourgeois”. *Tyg. powsz.* R. 6: 1950 nr 41.
- 260 [Falkowski Zygmunt] Górski Jan: „Przyszłość — korektorka wieczna”. *Tyg. powsz.* R. 6: 1950 nr 42.
- 261 Hertz Paweł: Portret Słowackiego. Wyd. 2 (Warszawa) 1950.
Wspomnienie Norwida o Słowackim i odparcie relacji, jakoby Norwid miał coś wspólnego z ogłoszeniem wiersza Słowackiego Do Autora Trzech Psalmów, s. 260, 264—265.
- 262 Kleiner Juliusz: Waclaw Borowy. *Życie i Myśl* R. 1: 1950 nr 7/8.
Wzmianki o Norwidzie, s. 69, 70, 81, 93—94, 102, 146, 170—171, 257—258.
- 263 Krupiński Marek: Powojenne publikacje o Norwidzie. *Prz. powsz.* T. 230: 1950 nr 10 s. 273—275.
- 264 Matuszewski Ryszard: Literatura po wojnie. Warszawa 1950.
O Norwidzie, s. 145, 163. Norwid jako jedyny łącznik między romantyzmem i pozytywizmem, odpowiednik parrasizmu.
- 265 Obrębska - Jabłońska Antonina: Norwidowska „namiętność” regionalizmem. *Sprawozd. Tow. nauk warsz.* R. 43: 1950.
Regionalizm mazowiecki, s. 146.

266 Szyper Henryk: Adam Mickiewicz poeta i człowiek czynu. (Warszawa) 1950.

Wpływ Mickiewicza na Norwida, portret Mickiewicza rysowany przez Norwida, Norwid o Panu Tadeuszu, s. 138, 170, 238.

267 Zb[ijewska] Krystyna]: Norwid — poeta nieznany. *Dz. liter.* R. 4: 1950 nr 1.

„A przecież wiersze Norwida to nie tylko szczyty poezji, jeśli chodzi o piękno formy, to także utwory pełne głębokich myśli, utwory tętnące realizmem...”.

1951

268 Gałęzowska Irena: List Słowackiego do Ludwika Norwida. W: Juliusz Słowacki 1809—1849. Księga zbiorowa w stulecie zgonu. Londyn 1951 s. 13 i n.

We wstępie wydawcy (s. 14) uwagi o stosunku Słowackiego do Norwida.

269 Grzędzielska Maria: Wiersze Cypriana Norwida. (Cz. I Norwid wobec norm sylabowca). *Sprawozd. PAU* T. 52: 1951 nr 9 s. 747—750.

270 Hahn Wiktor: Zapomniany dramat polski o Kleopatrze. *Meander* R. 6: 1951 nr 2 s. 118 i n.

O Kleopatrze Elżbiety Bośniackiej; wzmianka o Kleopatrze Norwida.

271 Jastrun Mieczysław: Mickiewicz. Wyd. 4 t. 2. Warszawa 1951.

Wzmianki o Norwidzie, s. 90, 129, 164, 250—252, 289, 302.

272 Kamiński Henryk: Pamiętniki i wizerunki. Z rękopisów przygotowała do druku i przypisami opatrzyła Irmina Śliwińska. Wstęp opracował Witold Kula. Wrocław 1951.

Wzmianki o Norwidzie, s. 37, 75.

273 Parandowski Jan: Alchemia słowa. Warszawa 1951. O Norwidzie, s. 40, 54, 86, 97, 132, 322, 323. Wyd. 2 1951, wyd. 3 1957.

274 Pigoń Stanisław: Cyprian Norwid w Rzymie. Nieznane listy. *Tyg. powsz.* R. 7: 1951 nr 51/52.

Teksty trzech nieznanych listów do St. E. Koźmiana i komentarze wydawcy.

275 Pigoń St[anisław] Rozproszone listy Cypriana Norwida. *Sprawozd. PAU T. 52: 1951 nr 9 s. 750—754.*

O listach nieobjętych wydaniem Miłłama. Tekst pięciu nowych listów wraz z komentarzem.

276 Sławińska Irena: O komediach Norwida. *Sprawozd. PAU T. 52: 1951 nr 8 s. 660—666.*

277 Wyka Kazimierz: Stan badań i potrzeby nauki o literaturze romantyzmu polskiego. W: O sytuacji w historii literatury polskiej. Wybór referatów wygłosz. na zjeździe polonistów (Warszawa) 1951.

Omówienie prac o Norwidzie, s. 202—203.

1952

278 Arcab Jan: Norwidowa Litania. *Sł. powsz. R. 6: 1952 nr 122.* „Litanię cechuje barokowość formy i skłonność do metafory i symboliki. Cechy te wiążą się istotnie z poezją mistyczną”.

279 Begey Bersano M.: [Literatura polska]. W: *Enciclopedia Cattolica. Città del Vaticano t. 9 1952.*

Dwie wzmianki o Norwidzie: głęboki i ciemny prekursor symbolizmu; Norwid i Słowacki prekursorzy modernizmu. Błędna data śmierci — 1877, s. 1715.

280 Bielatowicz Jan: Garstka piasku. *Życie (Londyn) R. 5: 1952 nr 50 (286) z 14 XII.*

Artykuł popularny o dziejach sławy Norwida i obecnej znajomości poety. Wyzyskane materiały Wystawy Norwidowskiej zorganizowanej w Bibliotece Polskiej w Paryżu. Cyt. list K. Gawrońskiego do Norwida z 23 V 1878 o spokojnym schronieniu w Zakładzie św. Kazimierza: „Tego wszyscy szukamy z mniejszym lub większym sukcesem”.

281 Bokszczanin Maria, Straszewska Maria: Bibliografia pism W. Borowego (w zarysie). *Pam. liter. R. 40: 1952.*

Norwidiana Borowego, s. 456—462. Norwidiana Borowego zestawili też L. Brózek: Bibliografia prac W. Borowego. W: *Borowy Waclaw: Studia i rozprawy, t. 2, Wrocław 1952.* Zob. także Krzyżanowski Julian: Pamięci Wacława Borowego. *Pam. liter. R. 40: 1952* — wzmianki o norwidowskich pracach Borowego.

282 **Berowy** Wacław: Spory o Norwida. (Odczyt wygłoszony 24 VIII 1936 w Gdyni). *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 7/9 s. 246—253.

Wydała z rękopsu Zofia Rothertowa. „...Pojęcia ogólne w poezji Norwida nie są oderwane od świata wyobrażeń i nie występują jako przedmiot logicznego rozumowania, ale jako przedmiot emocji”.

283 **Chałko** Zbigniew: Nagrobek Norwidowski. *Życie* (Londyn) R. 5: 1952 nr 50 (286) z 14 XII.

Wiersz.

284 **Czap-ska** Maria: Coś ty uczynił ludziom, Cyprianie? *Życie* (Londyn) R. 5: 1952 nr 50 (286) z 14 XII.

O pobycie Norwida w Zakładzie św. Kazimierza. Lista ostatnich towarzyszy poety. Cyt. list Lenartowicza o Norwidzie z r. 1881: „gałganami okryty taki Norwid, ale zbliż się, przypatrz, jaki nadęty szatan pod tymi łachmanami siedzi...”.

285 [Falkowski Zygmunt] Górski Jan: Norwid (szkic). *Życie i Myśl* R. 3: 1952 nr 7/9 s. 254—286.

„Tę swoją [...] właściwość utajania trzeciego wymiaru dopełniał Norwid na ekranie marzeń przez całe życie smutnym marzeniem o „zupełności”.

286 **Grzędzielska** Maria: Wiersz Cypriana Norwida (Strofika sylabowcowa — sylabotonizm). *Sprawozd. PAU* T. 53: 1952 nr 5 s. 263—264.

O układach troficznych i źródłach sylabotonizmu. „Sylabizm w strofach rozwijał się pod naporem sylabotonizmu, ale oddziaływał wzajemnie na sylabotonizm. Z tego wzajemnego odkształcającego działania dwu systemów tworzyła się nowa wersyfikacja Norwida”.

287 **Lichański** Stefan: Tragiczny prekursor [o Erneście Hello]. *Dziś i Jutro* R. 8: 1952 nr 20. Przedruk w: *Literatura i krytyka*. Warszawa 1956.

Wskazania na myślowe pokrewieństwo i zestawienie osamotnienia Hello'a z Norwidem.

288 **Makowiecki** Tadeusz: Norwid a rok 1848. *Pam. liter.* R. 40: 1952 s. 71—92.

289 **Romankówna** Mieczysława: Inedita Narcyzy Żmichowskiej w Bibliotece Jagiellońskiej. *Pr. polon.* seria 10: 1952. „Pierwszy z nich [manuskrypt], z r. 1870, zatytułowany w kopii przez Zbiegniewską Zabobon — przesąd — to na wzór Norwida, na którego autorka powołuje się zresztą wyraźnie“, s. 141.

- 290 Sławińska Irena: Oblicze współczesności w komediach Norwida. *Znak* R. 7: 1952 nr 31 s. 60—70.
- 291 Słobodnik Włodzimierz: Norwid. *Nowa Kult.* R. 3: 1952 nr 5. Przedruk w: *Poezja Polski Ludowej. Antologia.* Warszawa, 1955 s. 191—194.
- Wiersz.
Polemika: S[więcicki] J. M.: Słobodnik i Norwid. *Tyg. powsz.* R. 8: 1952 nr 12.
- 292 Terlecki Tymon: Nad grobem Norwida. *Życie* (Londyn) R. 5: 1952 nr 50 (286) z 14 XII.
- Przemówienie na cmentarzu w Montmorency przy odsłonięciu tablicy pamiątkowej Norwida.
- 293 Treugutt Stefan: Cyprian Kamil Norwid. *Wszechn. Radiowa* 1952 nr 20
- 294 Turkiewicz Zygmunt: Norwid jako plastyk. *Życie* (Londyn) R. 5: 1952 nr 50 (286) z 14.XII.

1953

- 295 Arcab Jan: Poeta katolickiego humanizmu. *Tyg. powsz.* R. 9: 1953 nr 26.
- „Norwid, najkonsekwentniejszy katolik z naszych poetów XIX w., katolicyzmowi właśnie zawdzięcza swą oryginalność, zharmonizowaną zwarłość i ciężar gatunkowy swych myśli“.
- 296 [Falkowski Zygmunt] Górski Jan: Rezydent św. Kazimierza. *Dziś i Jutro* R. 9: 1953 nr 21.
- Ostatni okres twórczości i życia Norwida. Portret.
- 297 Jastrzębski Zdzisław: Legenda norwidowska. *W Młodych Oczach. Dod. do Sł. powsz.* 1953 nr 299.
- „...Zerwać z atmosferą legendowości i niezrozumiałości“.
- 298 Krejč Karel: Dejiny polské literatury. Praha 1953.
- O Norwidzie s. 271, 304—309, 319, 333, 352, 536. Drobne wzmianki i dłuższe omówienie: życiorys i uwagi o utworach. Quidam, nazwany dramatem [!], zestawiony z Irydionem Krasieńskiego.

- 299 Modzelewska Natalia: Norwid. — prozaik. *Życie liter.* R. 3: 1953 nr 33.
Omawia głównie Łaskawego opiekuna i, uważa go za najwybitniejszą pozycję prozy Norwida[!].
- 300 Modzelewska Natalia: Problem Norwida. *Prz. kult.* R. 2: 1953 nr 6.
„Norwid jest par excellence poetą medytacyjnym, na wskroś intelektualnym, którego głównym tworzywem literackim jest świat pojęć oderwanych, idei i praw moralnych“.
- 301 O Cyprianie Norwidzie. *Radio i Świat* R. 9: 1953 nr 47.
- 302 Skwarczyńska Stefania: Studia i szkice literackie. Warszawa 1953.
Norwid jako przykład pisarza, który umiał „ukazać artystycznie istotny, twórczy sens katolicyzmu dla budowy rzeczywistości społecznej“, s. 39—44, 298.
- 303 Sławińska Irena: O komediach Norwida. Lublin 1953 8° ss. 8 nlb., 276. Rozprawy Wydziału Historyczno-Filol. 8.
Omówione: Noc 1002, Aktor, Za kulisami, Pierścień Wielkiej Damy, Miłość czysta u kąpieli morskich i fragment o Hrabinie Palmyrze. Praca nie analizuje poszczególnych utworów, lecz stara się sprecyzować ogólne cechy komedii. Autorka zastrzega, że studium to nie ma ambicji monografii, „nie wyczerpuje z pewnością problematyki utworów ani w sensie wewnętrznej analizy poszczególnych dzieł, ani w znaczeniu ustawienia ich we właściwych perspektywach historycznych“. Rozdziały: cz. 1: Przedmowa, Dojrzwianie koncepcji dramatycznej; cz. 2: Współczesności oblicze: O miłość zupełną i kobietę żywą; Stygmat salonu; Problem artysty i poezji; „Ogólna całość cywilizacyjna“; cz. 3: Struktura dramatyczna: Elementy strukturalne: Rodzaje konfliktów; Postaci; Struktury językowe; Elementy teatralnej wizji; Zasady ogólne: Amplituda potoczności i patosu; Śmiech, uśmiech, ironia...; Koncepcje strukturalne; Ewolucja stylu dramatycznego; cz. 4: Na tle komedii pozytywistycznej.
Rec. Araszkiewicz Feliks: Komедie Norwida. *Tyg. powsz.* R. 10: 1954 nr 8; J. P.: Komедie Norwida. *St. powsz.* R. 8: 1954 nr 13; [Szymański Wiesław] Toborecki Czesław: Książka o komediach Norwida. *Dziś i Jutro* R. 10: 1954 nr 11; Żółkiewski Stefan: Rozwój badań literatury polskiej w latach 1944—1954. *Pam. liter.* R. 45: 1945 z. 3/4 s. 405—406; Gomulicki Juliusz Wiktor: O komediach Cypriana Norwida. *Pam. teatr.* R. 4: 1955 z. 2, s. 180—198; Pietrkiewicz J[erzy]: O komediach Norwida. *The Slavonic Review* R. 33: 1955 vol. 34; Wyka Kazimierz: O uniwersytecki podręcznik historii literatury polskiej. *Pam. liter.* R. 46: 1955 z. 1 s. 22.

- 304 Wyka Kazimierz: Historia literatury polskiej dla kl. X. Cz. I Romantyzm. Warszawa 1953.
Omówienie twórczości Norwida i wzmianki s. 341, 342, 370, 372—377.

1954

- 305 Achremowiczowa Wanda: Rola obrzędowości w Kleopatrze Norwida. *Sprawozd. Tow. Nauk. KUL* 1954 nr 6 s. 58—64.

Streszczenie pracy zreferowanej 16 V 1953.

- 306 Arcab Jan: Do Najświętszej Panny Maryi Litania Cypriana Norwida. *Zycie i Myśl* R. 4: 1954 nr 1 s. 154—160; tekst Litanii s. 161—169.

„Materiał dogmatyczny poeta przeżył i przemodlił“.

- 307 Bernstein Edward: Norwid. *Nowa Kult.* R. 5: 1954 nr 15. Wiersz.

- 308 Dubicki Józef: Setna rocznica pobytu Cypriana Kamila Norwida w Ameryce. *Nowy Świat* 1954 z 13.III.

Artykuł popularny, informujący, na podstawie relacji poety o jego pobycie, nadto o kulcie Norwida wśród Polonii amerykańskiej.

- 309 Gomulicki Juliusz Wiktor: Z dziejów poezji francuskiej w Polsce. *Kwart. neofil.* R. 1: 1954 z. 3/4 s. 78—80.

Z listu A. Zaleskiego do J. I. Kraszewskiego z 23 XII 1958: „Trzeba koniecznie żebyśmy, Samarytanie, zwrócili nareszcie uwagę czytającej publiczności na rzeczywiście zapoznanego Norwida...”. Norwid jako inspirator krytycznych sądów Zofii Węgierskiej o poezji Baudelaire'a druk. w *Bibl. warsz.* w 1869 r.

- 310 Jeleński Konstanty A.: Bluzka z błękitnych pereł. *Kultura* (Paryż) R. 8: 1954 nr 1/2.

Niobe Gałczyńskiego zestawiona z Fortepianem Szopena Norwida.

- 311 Laffont-Bompiani: Dictionnaire des oeuvres de tous les temps et de tous les pays. Littérature. Philosophie. Musique. Sciences. Paris t. 4 1954.

Obwienienie Promethidiona (jedyny utwór Norwida uwzględniony). Norwid nazwany *un précurseur de l'esthétique quotidienne de Ruskin*, s. 161—162.

- 312 Ożóg Jan Bolesław: Nieszczęsny fortepian. *Zycie liter.* R. 4: 1954 nr 54.

Fraszka.

- 313 Skwarczyńska Stefania: Wstęp do nauki o literaturze. Warszawa 1954 t. I i II.
Liczne wzmianki: t. I, s. 48—49, 67—68, 118—119, 195, 204, 252, 269, 288, 315, 350, 369; t. II, s. 106, 203, 208, 221, 224, 227, 244, 255, 257—258, 262, 370—371, 373, 376—377, 378, 455, 468, 472, 484, 487, 494, 546, 557.
- 314 Słomczyński Adam: Norwidowski dworek. *Świat* R. 4: 1954 nr 38.
- 315 Świnarski Artur Marya: Do potomnych. Monologia. *Nowa Kult.* R. 5: 1954 nr 36.
Wiersz parodiujący styl Norwida.
- 316 Terlecki Tymon: Hamlet polski i angielski. *Kultura* (Paryż) R. 8: 1954 nr 1/2.
- 317 Terlecki Tymon: Vade mecum. *Kultura* (Paryż) R. 8: 1954 nr 5 s. 61—75.
Obszerny artykuł na temat istotnych cech Vade mecum Norwida i genezy ujętej na podstawie listów poety.
- 318 Ważyk Adam: Mickiewicz i wersyfikacja narodowa. Wyd. 2 rozszerzone i zmienione. Warszawa 1954.
⊗ Norwidzie s. 110, 154, 160.
- 319 Witkowski Michał: Czytelny u Norwida. *Język pol.* R. 34: 1954 nr 3. Uzup. K. N[itsch].
Użycie przez Norwida słowa czytelny, to dowód „zdumiewającej intuicji twórczej, która pozwalała mu również w zakresie języka i stylu wyprzedzać niekiedy swoje pokolenie, a nawet epokę”.
- 320 Zawodziński Karol Wiktor: Studia z wersyfikacji polskiej. Wrocław 1954.
Liczne wzmianki uwidocznione w indeksie. Wezwanie młodych badaczy do zajęcia się wersyfikacją Norwida.

1955

- 321 Achremowiczowa Wanda: Rola obrzędowości w Kleopatrze Norwida. Znaki i gesty jako współczynniki słowa. *Rocz-i Hum.* T. 4: 1955 z. 1 s. 209—235.
Fragment przygotowanej monografii o Kleopatrze.

- 322 **Barnaś Kazimierz**: Wycieczka na San Miniato. *Od A do Z* R. 10: 1955 nr 42. Zob. także *Ziemia kiel.* 1956 nr 3.
Fragment opowieści dramatycznej.
- 323 **Czapka Maria**: „Coś ty uczynił ludziom Mickiewiczowi...”.
W: *Mickiewicz żywy* — książka zbiorowa wydana staraniem
Zw. Pisarzy Pol. na Obczyźnie pod red. Herminii Naglerowej.
Londyn 1955.
Motto z *Norwida* i rozwinięcie jego myśli, s. 213 i n.
- 324 **Czechowicz Józef**: *Wiersze wybrane*. Warszawa 1955.
O wpływie *Norwida* na *Czechowicza* i wiersz *Czechowicza* o *Norwidzie*
pt. *Dom świętego Kazimierza*, s. 14, 141—145.
- 325 **Dubicki J[ózef] Małcużyński** spadkobiercą testamentu
duchowego *Norwida*. *Nowy Świat* 1955 z 16 III.
Z okazji koncertu Chopinowskiego w wykonaniu Witolda Małcużyńskiego —
refleksje na temat realizacji idei *Norwida* przez pianistę i stosunku *Norwida*
do muzyki.
- 326 **Falkowski Zygmunt**: *Norwid wobec teatru i teatr wobec
Norwida*. *Tyg. powsz.* R. 11: 1955 nr 38.
- 327 **Gomulicki Juliusz Wiktor**: Dwa nieznanne listy *Lenartowicza*.
Twórczość R. 11: 1955 nr 3 s. 128—135.
Wzmianki *Lenartowicza* o *Norwidzie* oraz zacytowanie zdania z zaginionego
listu *Norwida*. Wydawca pisze o stosunku *Lenartowicza* do *Norwida*.
- 328 **Gomulicki Juliusz Wiktor**: *Hrabina Palmyra*. Dwie sceny
(IV i V) z nieznannej komedii. Podał do druku i opracował...
Pam. teatr. R. 4: 1955 z. 2 s. 158—166.
Wstęp i komentarz wydawcy do tekstu pierwodruku.
- 329 **Gomulicki Juliusz Wiktor**: *Norwid a Tasso*. (Z dziejów
kultu *Tassa* wśród polskich poetów romantycznych). *Kwart.
neofil.* R. 2: 1955 z. 1/4 s. 6, 32—46.
- 330 **Jarzębowski Józef**: *Maryjna* poezja C. K. *Norwida*.
Duszpasterz Polski Zagranicą R. 6: 1955 nr 2 s. 127—148.
Omówienie motywów maryjnych w twórczości *Norwida*. Autor bada
„wkład C. K. *Norwida* w polską lirykę *Maryjną*”. „Jego *litania* może
uchodzić za najpiękniejszy utwór *maryjny* w poezji światowej XIX stu-
lecia. Jego strofy *maryjne* są przepojone *Jasną Górą*, *echami Bogardzicy*”

331 Jastrun Mieczysław: Milczący triumfator. *Prz. kult.* R. 4: 1955 nr 51/52.

„Niektóre myśli Norwida przywołują echa nie z jego współczesności, ale z tego, co po nim, niezależnie od niego, nastąpiło”; podkreśla nowoczesność Norwida i stwierdza, że Norwid jeden jest zrozumiały dla umysłowości Zachodu, więc jego trzeba uczynić głównie „ambasadorem” sztuki polskiej i tłumaczyć na języki obce.

332 Jastrzębski Zdzisław: Sto poetyckich paragrafów. *Tyg. powsz.* R. 11: 1955 nr 38.

O Vade mecum Norwida. „Świadomość zmierzchu idei romantyzmu i towarzyszącej mu epigonizacji, oraz widzenie braków i wad polskiego społeczeństwa i ówczesnej cywilizacji w ogóle (...), to podkoże, na którym zrodziła się intencja Vade mecum”.

333 Kubiak Tadeusz: Norwid. Poezja Polski Ludowej. Antologia. Warszawa 1955.

Wiersz, s. 523.

334 Malewska Hanna: Stosunek twórców do antyku. *Meander* R. 10: 1955 nr 5 s. 221—222.

O Zniwie na sierpie, które autorka pojmuje jako „wprowadzenie do Norwida”; poemat Quidam „jest zdumiewającym przykładem kongenialności pisarza z antykiem”.

335 Mamoń Bronisław: Glossy o nowelach Norwida. *Tyg. powsz.* R. 11: 1955 nr 38.

336 Mickiewicz Adam: Dzieła. Wydanie Narodowe. T.XVI Listy cz. III. Oprac. Stanisław Pigoń i Leon Płoszewski. Warszawa 1955.

Wzmianki o Norwidzie w liście do Zofii Szymanowskiej z 25 X 1855 i objaśnienia wydawców o stosunku Mickiewicza do Norwida, s. 564, 565.

337 Podhorska-Okolów Stefania: Romantyczny teatr w Polskim Radio. *Teatr* R. 9: 1955 nr 15. *Zb. też Radio i Świat* 1955 nr 18.

O transmisji Nocy 1002.

338 Przyboś Julian: Najmniej słów. Kraków 1955.

Szkic pt. Odpowiednie rzeczy słowo cytuje strofę Norwida i polemizuje z wierszem Ogólniki s. 145—147.

339 Rudnicka Jadwiga: Nieznany list Cypriana Norwida do Wojciecha Cybulskiego. Do druku przygotowała i wyjaśniła... *Twórczość* R. 11: 1955 nr 2 s. 120—124.

- 340 Scherer - Virski Olga: *The Modern Polish Short Story*. S-Gravenhage 1955. Slavistic Printings and Reprintings edited by Cornelis H. van Schoneveld. Leiden University 5.

Jest to 2 wyd. pracy doktorskiej pisanej pod kierunkiem M. Kridla. Tłumaczona Norwida Tajemnica lorda Singelworth (nieco skrócona). Omówienie twórczości nowelistycznej. „Intryga jest czasem przerywana przez dygresje liryczne, filozoficzne, retoryczne lub tylko opisowe, które zwiększają trudność w uchwyceniu ciągu akcji i zagrażają technice nowelistycznej”. „Główne zdarzenie jest małe i bez znaczenia. Przeciw temu autor wypracowuje symboliczną nadstrukturę o wielkim znaczeniu obiektywnym, które przewyższa całą akcję. Jednym z rezultatów tej techniki jest retrospektywna ocena opowiadania przez czytelnika (reader's appreciation of the story in retrospect)”. Po ogólnych uwagach następuje szczegółowa analiza Łaskawego opiekuna, Menego, Ad leones i Stygmatu, s. 48—66.

- 341 Szymański Wiesław: *Poglądy Norwida na poezję*. *Tyg. powsz.* R. 11: 1955 nr 30.
- 342 T. J. W.: *Mickiewicz we wspomnieniach C. K. Norwida*. *Od A do Z* R. 10: 1955 nr 43.

1956

- 343 Aleksandrowicz Maria: *Bibliografia prac T. Makowieckiego*. W: Tadeusz Makowiecki. Toruń 1956 s. 71—80.

Wymienione prace norwidowskie Makowieckiego. Zob. też *Dokurno* Zygmunt: Profesor Tadeusz Makowiecki. Wspomnienia ucznia. Tamże. Uwagi o Makowieckim — norwidycie, s. 35—36; Górski Konrad: Tadeusz Makowiecki — historyk literatury. Tamże. O norwidowskich pracach Makowieckiego.

344. Błoński Jan: „*Obroty rzeczy*”. *Prz. kult.* R. 5: 1956 nr 30.

Związek poezji M. Białoszewskiego z Norwidem. „Ten także umiał z koafiury, wizyty, salonowego głupstewka wykrzesać wieloznaczność; właśnie dlatego, że wszystko dlań coś znaczyło”. Na Norwidowską tradycję poezji Białoszewskiego wskazuje też Wyka Kazimierz: *Na odpust poezji*. *Zycie liter.* R. 6: 1956 nr 36.

- 345 Czerniawski Adam: *Mickiewicz w młodych oczach*. *Kultura* (Paryż) R. 10: 1956 nr 3 s. 117—118.

„Norwid zaś, oprócz tego, że był wielkim poetą, był także, w przeciwieństwie do Mickiewicza, emigrantem par excellence”.

346 Dubicki Józef: „Piękno na to jest, by zachwycało do pracy, praca — by się zmartwychwstało” (artykuł poświęcony zjednoczeniu polsko-narodowemu). *Nowy Świat* 1956 z 21 IX.

Refleksje o Norwidzie i wybór jego myśli, wreszcie wniosek: „Najwyższy już czas, by w St. Zjedn. spopularyzować należycie Norwida”. Stawia postulat zorganizowania Instytutu Polskiej Kultury im. Norwida.

347 Eberhardt Konrad: Odpowiednie dać rzeczy słowo. *St. powsz.* R. 10: 1956 nr 89.

Ogólna charakterystyka poezji Norwida.

348 Gałęzyński Konstanty Ildefons: Wiersze. Warszawa 1956.

Wzmianki o Norwidzie w wierszach Piękne dziewczyny i Ojczyzna.

349 Górski Konrad: Sztuka edytorska. Zarys teorii. Warszawa 1956.

O Norwidzie s. 24, 51, 153.

350 Janta Aleksander: „Nikt o tym nie wie, jak to trudno”. Na tropach pracy Norwida w Ameryce. *Wiadomości* (Londyn) 1956 nr 560/561.

Informacje o poszukiwaniach materiałów dotyczących pobytu Norwida w Ameryce.

351 Jastrun Mieczysław: Wizerunki. Szkice literackie. Warszawa 1956.

Przedruk artykułu Norwid — poeta nieznan i liczne wzmianki, s. 10, 11, 13, 22, 23—37, 77, 163, 198, 200, 204, 219, 226, 232, 234, 248, 251.

352 Jastrzębski Zdzisław: Aktualność Norwida. *Kamena.* R. 23: 1956 nr 7/8 s. 9—14.

O recepcji Norwida przez współczesnych i potomnych, o cechach jego twórczości decydujących o jej aktualności.

353 Jastrzębski Zdzisław: Norwid o Mickiewiczu. *Roczn. hum.* R. 5: 1954/55 (1956) s. 255—282.

354 Jerschina Stanisław: Cyprian Norwid. W: Jerschina St., Libera Z., Sawrymowicz E.: Historia literatury polskiej okresu romantyzmu. Podręcznik próbny dla kl. X. Warszawa 1956.

Życiorys i krótka analiza paru wierszy. s. 265—282. W wyd. z 1957. s. 301—316.

355 Kocówna Barbara: Archiwum rękopiśmienne C. Norwida w Bibliotece Narodowej w Warszawie. W: *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Wrocław 1956 s. 327—350. Archiwum Literackie t. I.

Obszerne informacje o autografach Norwida w B'bl. Narod., o zbiorze listów do Norwida i o archiwum wystawy norwidowskiej z 1946 r.

356 Kridl Manfred: *A Survey of Polish Literature and Culture*. S-Gravenhage 1956.

Rozdz. o Norwidzie, s. 306—315.

357 [Machowska Maria]: Czekamy na premiery sztuk Norwida. *Sł. powsz.* R. 10: 1956 nr 230; oraz wyjaśnienia uzupełniające do tego art. *Sł. powsz.* R. 10: 1956 nr 236.

358 Maciejewski Jarosław: *Słowacki w Wielkopolsce. Studia i materiały*. Wrocław 1956.

O Norwidzie wzmianki, s. 182, 184, 188, 190, 191. 1992; krytyczne omówienie rzekomej roli Norwida w sprawie opublikowania wiersza Słowackiego Do Autora Trzech Psalmów.

359 Pędziński Zbigniew: Artysta męznego serca [Norwid]. *Tyg. katol.* R. 1: 1956 nr 5.

Artykuł popularny.

360 Prokop Aleksander: O działalności krytycznej Józefa Keniga w latach 1841—1860; *Mat. do Studiów i Dysk.* R. 7: 1956 nr 1/2.

Wzmianki o Norwidzie, s. 202, 226, 230.

361 Przyboś Julian: Zdumiewający poeta. *Prz. kult.* R. 5: 1956 nr 12.

O współczesności, nowoczesności poetyki Norwida.

362 Siedlecki Adam Grzymała: *Świat aktorski moich czasów*. Warszawa 1956.

Sarnecki opowiadał mu wiele anegdot Norwida (przytacza jedną); Sarnecki „w paryskich kawiarniach ugadywał się z Norwidem o romantyzmie polskim”, s. 91, 152—153.

363 Solński Ludwik: *Wspomnienia*. Na podstawie rozmów napisał Alfred Woycicki. Kraków 1956 t. 2.

O wystawieniu Krakusa przez Solńskiego w 1908 roku i o projekcie Pawlikowskiego wystawienia Wandy, s. 237, 249.

364 Starnawski Jerzy: Juliusz Słowacki we wspomnieniach współczesnych. Wrocław 1956.

Informacje o spotkaniach Norwida ze Słowackim i sądach Norwida, s. XI, XIII, XVI, 133, 139, 140, 142, 143, 151, 163, 193, 194, 195, 196—198, 237, 258, 259, 266.

365 Sylabizm. Praca zbiorowa pod red. Zdzisławy Kopczyńskiej i Marii Renaty Mayenowej. Poetyka. Zarys encyklopedyczny. Dz. 3 Wersyfikacja. T. 3 Wrocław 1956.

Wzmianki o Norwidzie, s. 166, 278—279. 231, 360, 361, 452.

366 Wasilewski Marek Antoni: Spotkanie z Cyprianem Kamilem. *Tyg. powsz.* R. 12: 1956 nr 1.

Wiersz.

367 Wyka Kazimierz: Gorący popiół. *Życie liter.* R. 6: 1956 nr 52/53.

Związki zbioru Jastruna Gorący popiół z Vade mecum Norwida.

368 Zwoliński Piotr: Powrót Norwida. *Expr. wiecz.* R. 21: 1956 nr 99.

M. in fragment nieznanego listu Norwida do P. Suskiej z 1858 r.

1957

369 Bartoszewski Władysław: „Gromy i pyłki”, podziemny tomik Norwida. *Stolica* R. 12: 1957 nr 20 s. 20—21. Oraz uzupełnienie: Wokół Gromów i pyłków. *Stolica* R. 12: 1957 nr 27 s. 22.

Historia konspiracyjnego wydania tomiku Norwida.

370 Domaradzki Théodore F.: Le catholicisme de Norwid. *Etudes Slaves et Est Européennes* 1957 vol. 2 part 3 s. 131—137.

Wyjątki z odczytu wygłoszonego 11 IX 1957 na Kongresie Sławistów amerykańskich i kanadyjskich. Artykuł wskazuje głównie na zacieranie katolicyzmu Norwida w Polsce po wojnie. Zapowiedziany ciąg dalszy.

371 Dziś odczyt o Norwidzie. *Nowy Świat* (New York) 1957 z 5 VIII.

Notatka o odczycie I. Sławińskiej pt. Norwid dzisiaj.

372 Falkowski Zygmunt: Wspomnienie o profesorze Kridlu. *Tyg. katol.* R. 2: 1957 nr 9.

O Kridlu norwidyście i atmosferze norwidologicznej w Wilnie.

373 Giergielewicz Mieczysław: Rym i wiersz. Londyn 1957. S. 63, 102—104. 119, 138 — luźne wzmianki i rozdziałek o rymie Norwida, wskazujący na organiczne powiązanie rymu Norwida z całym utworem, na umiejętną stylizację rymową, na związki rymu i rytmu.

374 Gomulicki Juliusz Wiktor: Nieznane listy Norwida. *Prz. hum.* R. 1: 1957 nr 3 s. 51—78.

Omówienie rozproszonego materiału epistolograficznego Norwida, rejestracja listów i dokumentów opuszczonych oraz publikacja 20 nowych jego listów (przeważnie fragmentów) wraz z obszernym komentarzem.

375 Grzeluk Izidor, Mansfeld Bogusław: O Norwidzie malarzu. (Z okazji 74 rocznicy śmierci). *Walka Młodych* 1957 nr 10.

376 Grzędzielska Maria: Strój „Polki” Norwida. W: Dzieśięciolecie Wyższej Szkoły Pedag. w Krakowie 1946 — 1956. Zbiór rozpraw i artykułów. Kraków 1957 s. 331—345.

Obszerne i szczegółowe studium wersyfikacyjne o Polce Norwida z uwzględnieniem innych utworów. W Polce „przeciwstawiane są wyłącznie dwa sposoby widzenia przedmiotu, dwie koncepcje „poezji“.

377 Jastrzębski Zdzisław: Norwidiana. *Prz. hum.* R. 1: 1957 nr 3 s. 79—89.

Rozwój badań nad Norwidem, tematy, które należy podjąć, dyskusja nad sprawą wydania dzieł Norwida.

378 Kubiak Tadeusz: Sobie czytającemu Norwida w podróży. *Nowa Kult.* R. 8: 1957 nr 44.

Wiersz.

379 Norwid o sprawach życia publicznego. Wybrała Irena Sławińska. *Znak* R. 9: 1957 nr 36 s. 80—83.

380 Sławińska Irena. Jeden motyw antyczny w poezji Norwida: rzymski bruk. *Rocz-i hum.* T. VI: 1957 z. 2 s. 129—140.

381 Sławińska Irena: O poezji miłosnej Norwida. *Kamena* R. 24: 1957 nr 1/2 s. 8—10.

Szkic ukazujący cechy erotyków Norwida.

382 Sławińska Irena: O prozie epickiej Norwida. Z zagadnień warsztatu poety. *Pam. liter.* R. 48: 1957 z. 2 s. 467—498.

Omówienie „zasadniczych elementów [...] metody artystycznej“ Norwida-prozaika. Przedmiotem analizy jest tzw. proza epicka.

383 Słucki Arnold: Norwidowo. *Po Prostu* 1957 nr 6.
Wiersz.

384 Starnawski Jerzy: Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej. Warszawa 1957.

Wzmianka o utworach Norwida, o pracach o nim, zwłaszcza o bibliografiach norwidowskich, s. 9, 48, 96, 100, 120—122, 155, 172, 177, 214, 217, 219, 225, 244, 264.

385 Wyka Kazimierz: Norwidowska „Tragedia zakonnic”. *Pam. liter.* R. 48: 1957 z. 3 s. 178—180.

Uzupełnienie do komentarza Gomulickiego do Tragedii zakonnic. Datę napisania wiersza ustala na r. 1869.

386 Zechenter Witold: Parodie. (Kraków 1957) s. 10
C. K. Norwid.

I N D E K S

Kursywą znaczymy pozycje, w której występuje nazwisko autora opracowania, antykwą edytorów, recenzentów i pisarza nawiązującego do Norwida.

- Achremowiczowa Wanda 305, 321
 Aleksandrowicz Maria 239, 343
 Ambros Michał 111
 Araszkiewicz Feliks 303
 Arcab Jan 278, 295, 306
 Archita Jan 93, 94, 148
- Bagiński Paweł 146
 Balicki S. Witold 68
 Baranowski Ignacy 36
 Barbasz Wilhelm 47
 Barnaś Kazimierz 322
 Bartoszewski Władysław 369
 Bednarczyk Halina 183
 Begey Attilio 31
 Begey Bersano M. 279
Bełza Władysław 1, 2
 Bernstein Edward 307
 Białoszewski Miron 344
 Bielański Jerzy 211
 Bielatowicz Jan 280
 Blumówna Helena 115
 Błoński Jan 344
 Bogusławska Zofia 143
 Bojarski Wacław 80
 Bokszczanin Maria 281
 Borowy Wacław 111, 116, 124, 125,
 149, 150, 233, 235, 240, 281, 282
 Bownik Zygmunt 151, 183, 241
 Braun Jerzy 61, 82, 156, 212, 213
 Bronarski Alfons 95
 Broniewski Władysław 214
 Brooke-Rose Christine 129
 Broszkiewicz Jerzy 256
 Brożek Ludwik 281
 Brückner Aleksander 45
 Brzeziński Bogdan 152
- Brzozowski Stanisław 58, 61
 bs. 115
 Budkowska Janina 183, 208, 215
- Chałko Zbigniew 283
 Chmielowski Piotr 20
 Chojecka Maria 233
 Chopin Fryderyk 155, 196, 242
 Cywiński Stanisław 49, 72, 103
 Czachowski Kazimierz 125, 153
 Czapska Maria 154, 284, 323
 Czapski Józef 225, 243
Czarniecki Leszek 76
Czechowicz Józef 324
 Czerniawski Adam 140, 345
 Czernicka Paulina 155
- D. J. 115
 D. R. 115
 Danielewiczowa Maria 183
 Dłuska Maria 157, 257
 Dobrowolski Stanisław Ryszard 158
 Dokurno Zygmunt 343
 Domaradzki Théodore F. 370
 Drewnowski Tadeusz 216
 Dubicki Józef 308, 325, 346
 Dudziński Bolesław 123, 126, 159
 Dunajówna Maria 235
 Duński Edward 31
 Dworak Tadeusz 183
 Dybowski Janusz Teodor 69
- Eberhardt Konrad 347
 Eckhardtówna Joanna 115, 160, 161
 Erzepki Bolesław 34
- Falkowski Zygmunt 258, 259, 260,
 285, 296, 326, 372

- Feliński Zygmunt Szczęsny 17, 19
 Filip Tadeusz 244
 Flukowski Stefan 50
 Frasik Józef Andrzej 51
 Furmanik Stanisław 162

 Gajcy Tadeusz 81
 Gałczyńska-Folkierska Anina 101
 Gałczyński Konstanty Idefons 348
 Gałęzowska Irena 268
 Garbaczowska Janina 111, 163, 164, 217, 235
 Garczyński Tadeusz 165
 Gay-Tiffit Lola 136
 Gembicki Jerzy 115
 Giergielewicz Mieczysław 118, 373
 Godlewski Michał 73
 Godlewski Stefan 68
 Gohublew Antoni 183
 Gomulicki Juliusz Wiktor 111, 112, 113, 130, 134, 141, 145, 146, 166, 167, 218, 219, 227, 303, 309, 327, 328, 329, 374
 Gomulicki Wiktor 18
 Gorecki Wiesław 102
 Górski Artur 26
 Górski Konrad 103, 215, 245, 343, 349
 Grabiński Stefan 39
 Grabowski Tadeusz 62
 Grzegorzczak Piotr 183
 Grzeluk Izidor 375
 Grzędzińska Maria 70, 269, 286, 376

 Hahn Wiktor 27, 168, 220
 Herbaczewski Józef Albin 29
 Herling-Grudziński Gustaw 87
 Hertz Paweł 246, 261, 147a
 Horzyca Wilam 208

 Ingarden Roman 169
 Iwaszkiewicz Wacław 88
 (jm) 192

 J. P. 303
 J. T. 115
 Jackiewiczowa Elżbieta 170
 Jakubowski Jan Zygmunt 139
 Jankowski Czesław 22, 23
 Jankowski Władysław 28
 Janta Aleksander 350
 Jarzębowski Józef 330
 Jastrun Mieczysław 96, 123, 125, 126, 134, 145, 146, 171, 183, 271, 331, 351
 Jastrzębski Zdzisław 297, 332, 352, 353, 377
 Jaworski Kazimierz Andrzej 104
 Jeleński Konstanty A. 310
 Jerschina Stanisław 105, 354
 Jodełka Tomasz 131

 Kałużyński Zygmunt 172
 Kamieński Henryk 272
 Kamieński H. S. 46
 Karczewska Wanda 208
 Kawyn Stefan 173, 247
 Kenig Józef 7
 Kierst Jerzy 106, 111, 115, 174, 175
 kk. 115
 Kleiner Juliusz 107, 221, 262
 Kocówna Barbara 355
 Koczorowski St. Piotr 108, 113, 176
 Kołaczkowski Stefan 177
 Kołoniecki Roman 63
 Komarnicki Lucjusz 35
 Komenda Józef 31
 Konarski Franciszek 15
 Konopka Feliks 147
 Korzeniewski Bohdan 68
 Kosiński Kazimierz 43
 Kosłrzewski Józef 178
 Kotłarczyk Mieczysław 156
 Kott Jan 133
 Kowalska Aniela 179
 Koźmian Kajetan 30
 Krassowska Eugenia 67

- Krejci Karel 64, 298
 Kridl Manfred 77, 97, 340, 356, 372
 Krupiński Marek 263
 Krzemieniowa Maria 208
 Krzywicka Irena 68
 Krzyżanowski Julian 180, 195, 281
 Kubacki Wacław 181
 Kubiak Tadeusz 333, 378
 Kudliński Tadeusz 156
 Kuroczycki Józef 68
 Kydryński Juliusz 109
 Kulczycka-Saloni Janina 171

 Lada A. de 122
 Laffont-Bompiani 311
 Leitgeber Witold 98
 Lenartowicz Teofil 34, 327
 Leopold Wanda 182
 Lewicki B. W. 52
 Lewiński Henryk 110
 Libera Zdzisław 223
 Lichański Stefan 287
 Lukaszewicz Lesław 8
 Lurczyński Mieczysław 120
 Łopalewski Tadeusz 218

 M. M. 115
 Maciejewski Jarosław 358
 Machowska Maria 357
 Madej Antoni 224
 Makowiecki Tadeusz 111, 208, 245,
 288, 343
 Małewska Hanna 116, 183, 334
 Mamoń Bronisław 335
 Mansfeld Bogusław 375
 Marczak-Oborski Stanisław 84
 Marek 89
 Markale Jean 225
 Matkowski Tadeusz 184
 Matuszewski Ryszard 264
 Matysik Stanisław 208
 Mauersberger Adam 248

 Mayenowa Maria Renata 249
 Mazanowski Antoni 21
 Mazanowski Mikołaj 21
 Michałowska Danuta 156
 Mickiewicz Adam 15, 57, 223, 336
 Mikulski Tadeusz 53, 111, 125
 • Miller Jan Nepomucen 185
 Miłaszewska Wanda 3
 Miłaszewski Stanisław 3
 mit. 186
 Modzelewska Natalia 299, 300
 Morstin-Górska Maria 226, 235
 Morstin Ludwik Hieronim 54
 Mrozowski Wacław 187
 Murilo Araújo 230
 Nast. K. 146
 Natanson Wojciech 172
 Niewiadomska Cecylia 40
 Niewiarowski Półkoźcie Aleksander 13
 Nitsch Kazimierz 319
 Nowaczyński Adolf 25
 Nowowiejski Feliks M. 115

 Obrebska-Jabłońska Antonina 265
 Odrowąż-Pieniążek Janusz 145
 Osterwina Matylda 144
 Ostrowska Maria 156
 Ożóg Jan Bolesław 312

 Papée Stefan 183
 Parandowski Jan 273
 Paszko-Sachnowska Janina 115
 Pawlicki H. 115
 Pędziński Zbigniew 359
 Piechal Marian 99, 114, 189, 227, 235
 Pietrkiewicz Jerzy 303
 Pigoń Stanisław 65, 144, 190, 274,
 275, 336
 Płoszewski Leon 78, 336
 Podhorska-Okolów Stefania 337
 Podlewski Stanisław 251
 Podróżny Józef 252

- Pollak Roman 115, 191
 Polsakiewicz Zdzisław 146
 Pomirowski Leon 55
 Popowska J 115
 (por.) 183
 Prokop Aleksander 360
 Przesmycki Zenon 66, 108, 116, 147a
 Przyboś Julian 338, 361
 Przybyszewski Stanisław 32
 Pustowski Ksawery 115

 Quis. 115

 r. s. 192
 Rembieliński Jan 3
 Romankówna Mieczysława 289
 Rostworowski Jan 245
 Rothertowa Zofia 112, 113, 114, 192,
 282
 Rudnicka Jadwiga 339

 Sadkowski Wacław 145, 146
 Saloni Juliusz 56
 Sarnecki Tadeusz 195
 Sawrymowicz Eugeniusz 123
 Scherer-Virski Olga 340
 Siedlecki Adam Grzymała 362
 Siedlecki Franciszek 71
 Siemleński Lucjan ? 9
 Sienkiewicz Jerzy 111, 112, 113
 Sinko Tadeusz 37, 74, 79
 Skołuda Celestyn 235
 Skrzynecka Jadwiga 16
 Skwarczyńska Stefania 302, 313
 Sławińska Irena 145, 208, 245, 276,
 290, 303, 371, 379 380, 381, 382
 Słobodnik Włodzimierz 291
 Słomczyński Adam 314
 Słonimski Antoni 68
 Słowacki Juliusz 13, 17, 27, 168, 261,
 268

 Słucki Arnold 283
 Sochacka Danuta 228
 Solski Ludwik 363
 Sowiński Adolf 183
 Słarnawski Jerzy 364, 384
 Starowieyska-Morstinowa Zofia 183
 Stefanowska Zofia 113, 235
 Stok Stefan 115
 Straszewska Maria 229, 281
 Stur Jan 33
 Suchodolski Bogdan 58
 Susuł Jacek 145
 Swinarski Artur Marya 315
 Sydow B. Edward 196, 230
 Syga Teofil 183
 Szaflarski Longin 183
 Szarek Zbigniew 253
 Szczepański Stanisław 197
 Szmydtowa Zofia 40, 59, 123
 Szuman Stefan 231
 Szumilas Jerzy 235
 Szweykowski Zygmunt 198, 232
 Szykowski Marian 69
 Szymański Wiesław 303, 341
 Szyper Henryk 57, 266

 Święcicki J. M. 291

 tbs 171
 T. J. W. 342
 Terlecki Tymon 292, 316, 317
 Tomkowicz Stanisław 30
 Treugutt Stefan 293
 Trzebiński Andrzej 80
 Turkiewicz Zygmunt 294
 Turwid Marian 208
 Tuwim Julian 141

 Urbańczyk Stanisław 208

 Vorel-Czempińska Irena 100

- W. B. 199
 w. r. 115
 Wasilewski Marek Antoni 366
 Ważyk Adam 133, 254, 318
 Węzyk Franciszek 30
 Węzyk Władysław 5
 Wiercińska W 191
 Wierzyński Kazimierz 91
 Winkler Konrad 115, 200, 204
 Wionczek Mieczysław 88
 Witkowski Michał 319
 Wkt 201
 Włodek Adam 116
 Wojciechowski Konstanty 41
 Wojeński Teofil 123, 202
 Wolff Jerzy 115
 Woycicki Alfred 363
 Wóycicki Kazimierz 38, 75
 Wroczyński Kazimierz 24
 Wyka Kazimierz 60, 85, 19, 203, 204, 205, 206, 235, 236, 255, 277, 303, 304, 344, 367, 385
 Wyspiański Stanisław 44, 47
 Z. W. 207
 Zakrzewski Bogdan 115
 Zakrzewski Kazimierz 48
 Zaniewicki Zbigniew 132, 147a
 Zawadzki Władysław 14
 Zawiszanka Zofia 183
 Zawodziński Karol Wiktor 209, 238, 320
 Zechenter Witold 386
 Zbijewska Krystyna 267
 Zielińska Barbara H. 44
 Zieliński Kazimierz 208
 Ziembiński Stanisław 137
 Zrębowicz Roman 210, 218
 Zwoliński Piotr 368
 Żółkiewski Stefan 92, 244, 303
 Żygułski Zdzisław 42